

ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Частина II

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Н.А. Бак

ФІНАНСИ

Частина II

Збірник тестових завдань

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

2024

УДК 336(072)
Б19

Друкується за ухвалою вченої ради економічного факультету
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(Протокол № 7 від 31.01.2024 р.)

Бак Н.А.

Б19 Фінанси. Частина II : збірник тестових завдань. Чернівці. Чернівец. нац.
ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 100 с.

У запропонованому виданні висвітлено питання функціонування фінансової системи України. Подано тестові завдання, виконання яких сприятиме глибшому розумінню навчального матеріалу за темами третього й четвертого модулів курсу «Фінанси».

Для здобувачів, які вивчають курс «Фінанси», абітурієнтів, які готуються до вступу в магістратуру за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», а також для осіб, які прагнуть поліпшити власний рівень володіння загальними та фаховими компетентностями економіста.

УДК 336(072)

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2024
© Бак Н.А., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	5
МОДУЛЬ 3. ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ	6
Тема 13. Податки та податкова система України.....	6
Тема 14. Державний бюджет і бюджетна система України.....	14
Тема 15. Бюджетний дефіцит.....	23
Тема 16. Державний кредит.....	32
Тема 17. Державні цільові фонди.....	40
Тема 18. Місцеві фінанси.....	50
МОДУЛЬ 4. ФІНАНСОВИЙ РИНОК І МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ ..	59
Тема 19. Фінансовий ринок.....	59
Тема 20. Страхування та страховий ринок.....	67
Тема 21. Міжнародні фінанси.....	75
Тема 22. Фінансова безпека держави.....	84
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	93
ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА	98

ВСТУП

Фінансове забезпечення процесу досягнення цілей функціонування та розвитку будь-якого економічного суб'єкта – завжди актуальне завдання, виконання якого покладається на фахівців-економістів. Потрібні при цьому практичні вміння та навички формуються як під час навчання майбутніх фінансистів, так і безпосередньо в їхній практичній діяльності. Проте динамізм, комплексність, складність прикладних фінансових завдань потребують, серед іншого, надійного фундаменту теоретичних знань. Його глибина та різноплановість – запорука швидкого реагування фахівця на змінні соціально-економічні обставини, його здатності оперативно обґрунтувати та ефективно реалізувати фінансові рішення, необхідні для забезпечення інтересів держави, суб'єктів господарювання, або ж домогосподарств.

Відповідна теоретична база фахівця-економіста формується у процесі опанування навчального матеріалу дисципліни «Фінанси» – обов'язкової компоненти освітніх програм здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», і вибіркової – для здобувачів освітніх програм з інших спеціальностей.

Набуття необхідних компетентностей з фінансів відбувається в тісній співпраці студента з викладачами під час контактних занять і позааудиторного спілкування (консультації, науково-дослідна діяльність), а також у ході самостійного навчання. Воно забезпечує професійне самовдосконалення майбутнього фахівця, стимулює самоорганізацію та заохочує пошук відповідей на різноманітні питання. Досягненню зазначених цілей повною мірою сприяє тестування – метод навчання й, одночасно, метод вхідного, поточного, підсумкового й атестаційного контролю результатів освітньої діяльності.

Тести, запропоновані в цьому навчально-методичному виданні, також можна використати при підготовці до вступу в магістратуру за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Навчально-методичне видання складається з двох частин, які містять тести з відповідних тем навчальної дисципліни «Фінанси».

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Використовуючи під час самопідготовки матеріал цього навчально-методичного видання, варто зосередитися на такому:

1. Навчальна програма курсу «Фінанси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», передбачає вивчення 22 тем. Пропонована друга частина видання містить тести по кожній з десяти тем третього й четвертого модулів. Для глибшого розуміння навчального матеріалу та більш ефективного його опанування тести доцільно опрацьовувати послідовно.

2. Збірник містить закриті тести двох видів:

- 1) з вибором правильної відповіді – це тести, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з кількох запропонованих;
- 2) з відповіддю «так» або «ні» щодо наведеного твердження.

3. Більшість тестів, запропонованих для розв'язання, належить до тестів першого рівня складності. Однак автор **настійливо рекомендує** здобувачам не тільки обирати правильну відповідь, але й пояснювати свій вибір. З цією метою варто посилатися на доведені наукові положення теорії фінансів, а також на положення чинного законодавства, статистичні дані, фактологічний матеріал. Такий підхід допоможе студентам ліпше опрацьовувати і запам'ятати навчальний матеріал, а також:

- або переконатися в правильності власної відповіді на тест і посилити власну аргументацію при виконанні інших завдань за відповідною темою;

- або знайти помилку у власній відповіді, що також допоможе надалі уникати неправильних рішень.

4. При опрацюванні тестів звертайте увагу на час виконання завдання: не поспішайте, але водночас орієнтуйтеся на те, що один тест треба виконати протягом (у середньому) 1-2 хвилин. Адже процедура тестування при проведенні контрольних заходів має часові обмеження.

Самостійна робота над навчальним матеріалом курсу «Фінанси» потребує використання різних джерел інформації, рекомендований перелік яких наведено у цьому виданні.

МОДУЛЬ 3

ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

Тема 13. Податки та податкова система України

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. До інструментів формування фінансових ресурсів держави не входить ...
 - а) податок;
 - б) збір;
 - в) плата;
 - г) прибуток.
2. Необхідність податків зумовлена ...
 - а) функціонуванням державної податкової служби;
 - б) існуванням держави;
 - в) розвитком товарно-грошових відносин;
 - г) наявністю фінансової системи в країні.
3. Фундатором наукової теорії податків вважають ...
 - а) Адама Сміта;
 - б) Давида Рікардо;
 - в) Адольфа Вагнера;
 - г) Джона С. Мілля.
4. Яка різниця між платою та відрахуваннями?
 - а) у розмірі акумульованих грошових коштів;
 - б) на відміну від відрахувань, плата не має цільового призначення;
 - в) на відміну від відрахувань, плата за змістом є податком;
 - г) на відміну від відрахувань, плата має фіскальне призначення.
5. Податкам невластива така функція:
 - а) виробнича;
 - б) фіскальна;
 - в) контрольна;
 - г) розподільна.
6. За допомогою фіскальної функції податків держава ...
 - а) впливає на різні сторони діяльності платників податків;
 - б) одержує постійні, стабільні кошти у формі податкових надходжень;
 - в) контролює економічні процеси в суспільстві;
 - г) проводить перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту.

7. Обов'язкова умова оподаткування – це ...
- а) наявність джерела доходу або майна;
 - б) відсутність пільг по оподаткуванню;
 - в) співпадання об'єкта та джерела оподаткування;
 - г) прямий характер оподаткування.
8. Об'єкт оподаткування – це ...
- а) тільки розмір одержаного доходу;
 - б) тільки розмір майна;
 - в) розмір одержаного доходу або майна;
 - г) одиниця оподаткування.
9. Джерело податку – це ...
- а) одержаний платником податку прибуток;
 - б) доходи платника;
 - в) фінансові активи платника податку;
 - г) податкові активи платника податку.
10. На рівень податкового навантаження вказує такий елемент системи оподаткування:
- а) об'єкт податку;
 - б) суб'єкт податку;
 - в) джерело податку;
 - г) податкова квота.
11. Законодавчо встановлений розмір податку на одиницю оподаткування – це ...
- а) податкова пільга;
 - б) податкова квота;
 - в) податкова ставка;
 - г) податковий оклад.
12. Податок має пропорційний характер, якщо ...
- а) податкова ставка незмінна;
 - б) податкова ставка зростає із збільшенням розмірів об'єкта оподаткування;
 - в) податкова ставка зменшується із збільшенням розмірів об'єкта оподаткування;
 - г) податок розподіляється між державним і місцевими бюджетами.
13. Податок має прогресивний характер, коли ...
- а) забезпечує зростання доходів бюджету;
 - б) податкова ставка зростає пропорційно зростанню розміру об'єкта оподаткування;

- в) податкова ставка зменшується пропорційно зростанню розміру об'єкта оподаткування;
 - г) податок розподіляється між державним і місцевими бюджетами.
14. Податок має регресивний характер, коли ...
- а) надходження від нього в державний бюджет мають тенденцію до скорочення;
 - б) податкова ставка зростає пропорційно зростанню розміру об'єкта оподаткування;
 - в) податкова ставка зменшується пропорційно зростанню розміру об'єкта оподаткування;
 - г) податок розподіляється між державним і місцевими бюджетами.
15. Ставка податку на доходи фізичних осіб – 18% – це приклад ...
- а) фіксованої ставки податку;
 - б) прогресивної ставки податку;
 - в) регресивної ставки податку;
 - г) пропорційної ставки податку.
16. Ставка податку на прибуток підприємств – 18% – це приклад ...
- а) фіксованої ставки податку;
 - б) специфічної ставки податку;
 - в) регресивної ставки податку;
 - г) універсальної ставки податку.
17. На одиницю оподаткування, яку визначено в натуральних показниках, у грошовому виразі встановлюють ...
- а) фіксовані податкові ставки;
 - б) відносні податкові ставки;
 - в) процентні податкові ставки;
 - г) пропорційні податкові ставки.
18. За способом утримання податки поділяють на ...
- а) прямі і непрямі;
 - б) розкладні та окладні;
 - в) загальнодержавні та місцеві;
 - г) прогресивні та регресивні.
19. До прямих податків належать ...
- а) реальні податки;
 - б) акцизи;
 - в) мито;
 - г) субсидії.
20. До непрямих податків належить ...
- а) податок на додану вартість;

- б) плата за землю;
 - в) рентна плата;
 - г) податок на прибуток підприємств.
21. Реальний платник непрямих податків – це ...
- а) виробничі підприємства;
 - б) державні установи;
 - в) споживачі;
 - г) торговельні підприємства.
22. Податок на додану вартість належить до ...
- а) фіскальної монополії;
 - б) спеціальних акцизів;
 - в) універсальних акцизів;
 - г) прямих податків.
23. Споживачі підакцизних товарів – це ...
- а) об'єкти акцизного податку;
 - б) суб'єкти акцизного податку;
 - в) реальні платники акцизного податку;
 - г) одиниця оподаткування акцизного податку.
24. Відповідно до класифікації податків акцизний податок – це ...
- а) реальний податок;
 - б) особистий податок;
 - в) специфічний акциз;
 - г) універсальний акциз.
25. До підакцизних товарів в Україні не належать:
- а) сигарети;
 - б) жувальний і нюхальний тютюн;
 - в) вина газовані;
 - г) води газовані.
26. Спеціальний знак, яким маркують алкогольні напої й тютюнові вироби, – це ...
- а) акцизна мітка;
 - б) акцизна марка;
 - в) акцизний маркер;
 - г) акцизна накладна.
27. Платники мита – це ...
- а) національні виробники підакцизних товарів;
 - б) суб'єкти, як імпортують або реалізують товари;
 - в) суб'єкти, які декларують переміщення товарів через митний кордон;
 - г) юридичні та фізичні особи.

28. Складова розрахунку розміру об'єкта податку на прибуток підприємств – це ...
- а) оптова ціна;
 - б) фонд оплати праці;
 - в) обсяг реалізованої продукції;
 - г) податкові різниці.
29. Рентна плата за спеціальне використання водних ресурсів – це ...
- а) місцевий податок;
 - б) комунальний збір;
 - в) загальнодержавний податок;
 - г) дохід комунальних підприємств, які забезпечують водопостачання населених пунктів.
30. Який з наведених податків не є загальнодержавним згідно з чинним законодавством України?
- а) податок на додану вартість;
 - б) земельний податок;
 - в) екологічний податок;
 - г) податок на доходи фізичних осіб;
31. До місцевих податків в Україні належить ...
- а) рентна плата;
 - б) податок на прибуток підприємств;
 - в) єдиний податок;
 - г) мито.
32. Загальнодержавні податки та збори сплачують до:
- а) Державного бюджету України;
 - б) Державного бюджету України та місцевих бюджетів згідно із затвердженими нормативами відрахувань;
 - в) місцевих бюджетів;
 - г) зведеного бюджету України.
33. Місцеві податки та збори сплачують до ...
- а) Державного бюджету України;
 - б) Державного бюджету України та місцевих бюджетів згідно із затвердженими нормативами відрахувань;
 - в) місцевих бюджетів;
 - г) зведеного бюджету України.
34. Місцеві податки і збори ...
- а) обов'язкові і сплачуються на всій території держави;
 - б) запроваджують згідно з рішеннями органів місцевого самоврядування;
 - в) адмініструють органи місцевого самоврядування;

- г) надходять до зведеного бюджету держави.
35. Сукупність установлених у країні податків, обов'язкових платежів податкового характеру та механізму їх справляння – це ...
- а) податки;
 - б) податкова політика;
 - в) податкова база;
 - г) система оподаткування.
36. Основні наукові засади формування податкової системи країни передбачають ...
- а) встановлення вихідної бази;
 - б) правову основу;
 - в) дотримання принципу системності;
 - г) усі відповіді правильні.
37. Склад податкової системи України затверджує ...
- а) Верховна Рада України;
 - б) Кабінет Міністрів України;
 - в) Президент України;
 - г) Міністерство фінансів України.
38. Розподіл податкового тягара між платниками з урахуванням усіх аспектів їхньої діяльності здійснюється відповідно до принципу ...
- а) соціальної справедливості;
 - б) рівнонапруженості;
 - в) врівноваження інтересів держави і платників податків;
 - г) цілеспрямованого використання податків як фінансових інструментів.
39. Основна мета податкової політики держави – це ...
- а) стимулювання ділової активності;
 - б) вирівнювання доходів різних верств населення;
 - в) забезпечення податкових надходжень до бюджету;
 - г) нагляд за дотриманням податкового законодавства.
40. Оцінка ефективності податкової політики здійснюється, насамперед, за критерієм ...
- а) стабільності;
 - б) соціальної справедливості;
 - в) субсидіарності;
 - г) повноти.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.

1. Провідна роль у забезпеченні виконання державою функцій щодо регулювання економічних процесів належить податкам.
2. Податки становлять 80-90% від дохідної частини державного бюджету України.
3. Податки – це обов’язкові платежі фізичних та юридичних осіб на користь держави залежно від вартості майна, розміру доходу чи обсягу їхнього споживання.
4. Податок як фінансова категорія має безеквівалентний обов’язковий характер.
5. Характерною ознакою податків є еквівалентний характер розподілу вартості ВВП.
6. Об’єктивний характер податків зумовлений необхідністю централізації частини фінансових ресурсів у суспільстві.
7. Податок характеризує відносини з приводу розподілу та перерозподілу державної власності.
8. Контрольна функція податків проявляється в обов’язі державних доходів.
9. З розвитком інституту держави розвивалися і податки, адже вони є платою суспільства за виконання державою її функцій.
10. До обов’язкових елементів кожного податку відносять об’єкт, суб’єкт і ставку податку.
11. Учасниками процесу справляння податків виступають об’єкти оподаткування.
12. Об’єктом податку є матеріальні або грошові активи, які підлягають оподаткуванню.
13. Особа, яка здійснює розрахунок розміру та внесення податків до державного бюджету, є носієм податку.
14. Податковий період – це термін відстрочення обов’язкових платежів до державного бюджету.
15. Податкова квота відображає розмір податку на одиницю оподаткування.
16. За формою оподаткування податки поділяють на загальнодержавні й місцеві.
17. Податок на прибуток підприємств відносять до групи непрямих податків.
18. Залежно від рівня управління, податки поділяють на прямі та непрямі.

19. До загальнодержавних податків і зборів відносять ті платежі, які зараховують до Державного бюджету України.
20. Податок на прибуток комунальних підприємств – це місцевий податок в Україні.
21. Механізм застосування окладних податків передбачає, насамперед, розрахунок потреби держави у податкових надходженнях.
22. Акциз – це податок, який є надбавкою до ціни товарів, робіт, послуг.
23. Статистичним, зрівнювальним, преференційним, протекціоністським може бути державне мито.
24. Розмір неоподатковуваного мінімуму доходів громадян в Україні прирівняно до розміру мінімальної заробітної плати.
25. Процентні податкові ставки включають фіксовані та відносні.
26. При встановленні податкових ставок застосовують універсальний і диференційований підходи.
27. За механізмом побудови податкові ставки поділяють на тверді й процентні.
28. Ставки рентної плати – це приклад універсальних податкових ставок.
29. Податкова система – це сукупність податків і зборів до бюджетів та державних цільових фондів, що справляються у встановленому законом України порядку.
30. Сьогодні система оподаткування в нашій державі регулюється наказами Міністерства фінансів України.
31. Визначальна база побудови податкової системи країни – це розмір потреби державного бюджету в коштах.
32. Одним з принципів податкової системи України є принцип субсидіарності.
33. Фіскальна достатність є необхідною умовою побудови податкової системи України.
34. Крива Лоренца відображає взаємозв'язок між розміром ставки податку та обсягом податкових надходжень до бюджету.
35. Основною метою податкової політики є забезпечення стабільності національної валюти.
36. Крива Лаффера показує взаємозв'язок між економічною ефективністю та соціальною справедливістю податкової політики держави.
37. Результативність податкової політики оцінюють за критеріями соціальної справедливості та економічної ефективності.
38. Надання податкових пільг окремим платникам податків може бути здійснене за галузевою ознакою.

39. Посадова особа державних податкових органів в Україні не має права займатися підприємницькою діяльністю.
40. Державна податкова служба України має трирівневу структуру.

Тема 14. Державний бюджет і бюджетна система України

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Сукупність грошових відносин між державою, з одного боку, і юридичними та фізичними особами, з іншого, з приводу формування й використання централізованого фонду грошових коштів, призначеного для забезпечення виконання державою її функцій, – це державний бюджет за ...
 - а) економічним змістом;
 - б) формою прояву;
 - в) матеріальним змістом;
 - г) місцем у фінансовій системі держави.
2. Необхідність існування державного бюджету в Україні зумовлена ...
 - а) дією законів, ухвалених Верховною Радою України;
 - б) функціонуванням інституту влади;
 - в) розвитком товарно-грошових відносин;
 - г) необхідністю організації державного фінансового контролю.
3. Бюджет – це документ, який ...
 - а) установлює розподіл доходів і фінансування бюджету, бюджетних асигнувань головним розпорядникам за певними періодами року відповідно до класифікації;
 - б) містить обсяги готівкових коштів головним розпорядникам бюджетних коштів;
 - в) підготований розпорядником бюджетних коштів і містить пропозиції з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів;
 - г) є планом формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій відповідного органу влади.
4. Державний бюджет – це ...
 - а) централізований фінансовий ресурс;
 - б) децентралізований фінансовий ресурс;
 - в) вихідна ланка фінансової системи держави;
 - г) кошторис видатків держави.

5. Державний бюджет – це ...
- а) фінансовий звіт;
 - б) фінансовий план;
 - в) фінансове зобов'язання;
 - г) фінансовий прогноз.
6. Яке місце посідає державний бюджет у системі фінансових планів в Україні?
- а) це основний фінансовий план держави;
 - б) це сукупність усіх фінансових планів в Україні;
 - в) це сукупність усіх фінансових планів сфери матеріального виробництва;
 - г) це сукупність показників бюджетів, що використовуються для аналізу та прогнозування економічного та соціального розвитку держави.
7. Головне призначення державного бюджету – це ...
- а) регулювати розподіл і перерозподіл валового внутрішнього продукту за підрозділами виробництва, галузями економіки, адміністративно-територіальними утвореннями, верствами населення, ґрунтуючись на потребах національної економіки відповідно до пріоритетів державної фінансової політики;
 - б) регулювати розмір державного профіциту, враховуючи усі надходження та видатки;
 - в) коригувати розмір грошової емісії, здійснюваної Національним банком України;
 - г) фінансувати діяльність органів державної влади та управління.
8. Основним джерелом формування державного бюджету є ...
- а) фінансові ресурси;
 - б) валовий внутрішній (національний) продукт;
 - в) кредити;
 - г) ресурси міжнародних організацій.
9. Обсяг державного бюджету визначається ...
- а) дією економічних законів;
 - б) фінансовими можливостями держави;
 - в) запитами уряду;
 - г) вимогами Верховної Ради України.
10. Резервний фонд у складі Державного бюджету України може бути створений у розмірі не більше 1% обсягу ...
- а) видатків загального фонду Державного бюджету України;
 - б) видатків Державного бюджету України;
 - в) доходів загального фонду Державного бюджету України;

- г) доходів Державного бюджету України.
11. Бюджетна система – це ...
- а) сукупність усіх бюджетів органів державної влади, які діють на території країни;
 - б) організація, принципи побудови, структура бюджетних відносин;
 - в) державний бюджет і бюджети місцевого самоврядування;
 - г) система бюджетів як фінансових планів економічних суб'єктів.
12. Організація та функціонування бюджетної системи України визначаються ...
- а) державним устроєм України;
 - б) податковою системою України;
 - в) економічним потенціалом України;
 - г) банківською системою України.
13. Бюджетна система України складається з ...
- а) Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим і місцевих бюджетів;
 - б) Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів і бюджетів місцевого самоврядування;
 - в) Державного бюджету України, місцевих бюджетів і бюджетів місцевого самоврядування;
 - г) Державного бюджету України та місцевих бюджетів.
14. Структура бюджетної системи країни залежить від ...
- а) чисельності населення, яке проживає в країні;
 - б) адміністративно-територіального поділу держави;
 - в) структури невиробничої сфери держави;
 - г) ефективності роботи промислових підприємств.
15. Бюджети міських, селищних і сільських територіальних громад – це ...
- а) кошториси органів місцевого самоврядування;
 - б) зведений бюджет території;
 - в) бюджетна система України;
 - г) бюджети місцевого самоврядування.
16. До принципів бюджетної системи України входить принцип ...
- а) контролю;
 - б) фіскальної достатності;
 - в) регламентованості;
 - г) самостійності.
17. Субсидіарність як принцип бюджетної системи передбачає ...
- а) використання коштів на цілі, визначені бюджетними призначеннями;

- б) досягнення максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів;
 - в) максимально можливе наближення надання суспільних послуг до їх безпосереднього споживача;
 - г) надання бюджетних субсидій суб'єктам, які потребують фінансової допомоги з боку держави.
18. Принцип зарахування до бюджету всіх доходів і витрат – це принцип ...
- а) повноти;
 - б) ефективності;
 - в) субсидіарності;
 - г) публічності.
19. Суть бюджетної політики держави полягає в ...
- а) конкретизації напрямків, обсягів і форм фінансування окремих суб'єктів, галузей, регіонів;
 - б) оптимізації розподілу бюджетних коштів з позиції виконання пріоритетних завдань розвитку держави;
 - в) досягненні збалансованого розвитку економіки та соціальної сфери;
 - г) усі відповіді правильні.
20. Серед напрямків бюджетної політики держави відсутня ...
- а) політика регулювання міжбюджетних відносин;
 - б) зовнішньоекономічна політика;
 - в) політика управління державним боргом;
 - г) політика формування доходів місцевих бюджетів.
21. Основні напрямки бюджетної політики держави розробляє ...
- а) Міністерство фінансів України;
 - б) Рахункова палата України;
 - в) Верховна Рада України;
 - г) Президент України.
22. Класифікація доходів державного бюджету України охоплює ...
- а) податкові та неподаткові надходження;
 - б) доходи від операцій з капіталом;
 - в) офіційні трансферти;
 - г) усі відповіді правильні.
23. Надходження від штрафів і фінансових санкцій належать до розділу класифікації ...
- а) доходів бюджетів;
 - б) видатків бюджетів;

- в) фінансування бюджетів;
 - г) державного боргу.
24. У бюджетній класифікації відсутній поділ видатків ...
- а) за бюджетними програмами;
 - б) за умовами кредитування;
 - в) на поточні та капітальні;
 - г) за розпорядниками бюджетних коштів.
25. Відомча класифікація видатків містить ...
- а) цільові видатки за конкретними напрямками діяльності головних розпорядників бюджетних коштів;
 - б) розподіл бюджетних призначень по головних розпорядниках бюджетних коштів;
 - в) платежі з метою придбання активів;
 - г) розподіл бюджетних призначень за бюджетними програмами.
26. Програмна класифікація видатків містить ...
- а) цільові видатки за конкретними напрямками діяльності головних розпорядників бюджетних коштів;
 - б) розподіл бюджетних призначень по головних розпорядниках бюджетних коштів;
 - в) платежі з метою придбання активів;
 - г) розподіл бюджетних призначень за бюджетними програмами.
27. Систематизований перелік заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети та завдань, виконання яких пропонує та здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій, – це ...
- а) бюджет;
 - б) бюджетний розпис;
 - в) бюджетна програма;
 - г) кошторис бюджетної установи.
28. Відповідно до функціональної класифікації видатки бюджетів поділяють на ...
- а) поточні видатки та капітальні видатки;
 - б) видатки на економічну діяльність держави, на утримання соціально-культурної сфери тощо;
 - в) видатки головних розпорядників бюджетних коштів і розпорядників бюджетних коштів;
 - г) видатки загального та спеціального фондів бюджету.
29. Поділ видатків бюджету на поточні та капітальні передбачений ...
- а) відомчою класифікацією;

- б) програмною класифікацією;
 - в) функціональною класифікацією;
 - г) економічною класифікацією.
30. За цільовою ознакою до поточних видатків на фінансування бюджетної сфери віднесено ...
- а) амортизаційні відрахування;
 - б) придбання продуктів харчування;
 - в) витрати бюджету;
 - г) капітальний ремонт.
31. Бюджетні асигнування суб'єктам господарювання надають у формі ...
- а) реверсних дотацій;
 - б) субвенцій;
 - в) державного кредиту;
 - г) бюджетних інвестицій.
32. Кошторисне фінансування – це ...
- а) надання коштів з бюджету суб'єктам господарювання на поворотній основі;
 - б) виділення коштів з бюджету на основі спеціального планового документа;
 - в) цільове, безперервне, безповоротне виділення коштів з бюджету конкретним суб'єктам у вигляді державних субсидій і дотацій;
 - г) самофінансування бюджетних установ.
33. Процес складання, розгляду, затвердження, виконання, складання та затвердження звіту про виконання бюджетів – це ...
- а) бюджетний процес;
 - б) бюджетний устрій;
 - в) бюджетний період;
 - г) бюджетне регулювання.
34. Бюджетним періодом називають термін, протягом якого ...
- а) розглядається та затверджується бюджет;
 - б) діє затверджений бюджет;
 - в) складаються робочі документи по контролю за виконанням бюджету;
 - г) усі відповіді правильні.
35. Бюджетна Декларація – це спеціальна постанова Кабінету Міністрів України, яка ...
- а) визначає перелік доходів і видатків державного бюджету;

- б) окреслює пріоритети бюджетної політики держави на наступний рік;
 - в) регламентує бюджетну класифікацію;
 - г) регулює фінансові відносини в державі.
36. Складання проєкту Державного бюджету України організовує ...
- а) Верховна Рада України;
 - б) Президент України;
 - в) Прем'єр-Міністр України;
 - г) Міністерство фінансів України.
37. Чи потрібно прийняти в другому читанні Державного бюджету України положення, необхідні для формування місцевих бюджетів?
- а) так, в обов'язковому порядку;
 - б) у разі неприйняття переносяться на третє читання;
 - в) прийняття в обов'язковому порядку передбачено тільки для обсягу міжбюджетних трансфертів;
 - г) ні.
38. Державний бюджет України затверджує ...
- а) Верховна Рада України;
 - б) Кабінет Міністрів України;
 - в) Президент України;
 - г) Міністерство фінансів України.
39. Міністерство фінансів України здійснює контроль за дотриманням бюджетного законодавства на стадії ...
- а) складання, розгляду та затвердження державного бюджету України;
 - б) виконання державного бюджету України;
 - в) звітування про виконання державного бюджету України;
 - г) на кожній стадії бюджетного процесу.
40. Виконання бюджету – це ...
- а) забезпечення повного та своєчасного надходження доходів по кожному джерелу та безперебійне фінансування усіх передбачених бюджетом заходів;
 - б) забезпечення повного та своєчасного надходження доходів по кожному джерелу;
 - в) безперебійне фінансування усіх передбачених бюджетом заходів;
 - г) мобілізація резервів, контроль за законністю, правильністю та цільовим використанням бюджетних коштів.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.

1. Державний бюджет – це сукупність відносин між юридичними особами з приводу розподілу і перерозподілу ВВП і національного доходу країни.
2. Пріоритети бюджетної політики лежать в основі соціально-економічних пріоритетів державної фінансової політики.
3. Співвідношення розмірів державного бюджету та валового внутрішнього продукту країни – один з показників результативності бюджетної політики держави..
4. Бюджетна політика за механізмом реалізації тотожна податковій політиці держави.
5. Бюджетне кредитування – це метод бюджетного забезпечення як складової бюджетного механізму.
6. Управління фіскальними ризиками – це складова системи бюджетного менеджменту.
7. Бюджетна декларація – це інструмент середньострокового бюджетного планування.
8. Бюджетна система України складається з Державного бюджету та місцевих бюджетів.
9. На склад бюджетної системи держави впливає її адміністративно-територіальний устрій.
10. Бюджетна система України побудована на принципах бюджетного федералізму.
11. Бюджети місцевого самоврядування – це складова місцевих бюджетів.
12. Обласні бюджети – різновид бюджетів місцевого самоврядування.
13. Принцип субсидіарності бюджетної системи України полягає у справедливому та неупередженому розподілі субсидій між місцевими бюджетами.
14. Загальний, спеціальний і резервний фонди – це складові державного бюджету в Україні.
15. Кожна стаття видатків загального фонду державного бюджету має визначені джерела покриття.
16. Бюджет розвитку формується у складі загального фонду місцевих бюджетів.
17. Резервний фонд створюється у складі спеціального фонду державного бюджету.

18. Загальний розмір таємних видатків не вказується в державному бюджеті України.
19. Єдине систематизоване згрупування доходів, видатків, боргу та фінансування бюджету – це класифікація бюджету.
20. Доходи бюджету та запозичення – це складові надходжень державного бюджету.
21. Витрати державного бюджету входять до складу видатків державного бюджету.
22. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості – це інструмент перерозподілу частини ВВП країни, акумульованої в державному бюджеті.
23. За предметно-цільовою ознакою сформована економічна класифікація видатків державного бюджету.
24. Розпорядники бюджетних коштів – це бюджетні установи в особі їх керівників.
25. Програмна класифікація видатків державного бюджету України передбачає їх розподіл за головними розпорядниками бюджетних коштів.
26. Професійна спілка – це приклад головного розпорядника бюджетних коштів.
27. До розпорядників бюджетних коштів належать добровільні громадські формування.
28. При складанні державного бюджету за програмно-цільовим методом застосовують відомчу класифікацію видатків бюджету.
29. Кошторис бюджетної установи складають за кодами економічної класифікації видатків.
30. Субвенція – це різновид державної грошової допомоги, яка надається підприємствам і населенню за рахунок бюджетних коштів.
31. Зростання соціальних видатків державного бюджету призводить до стимулювання ділової активності.
32. Бюджетні позики надають на засадах безповоротності та безоплатності.
33. Публічні закупівлі забезпечують вищий рівень ефективності використання бюджетних ресурсів країни.
34. З метою підвищення результативності бюджетного менеджменту Кабінет Міністрів України регламентує проведення огляду видатків державного бюджету в окремих сферах.
35. Бюджетний період в Україні збігається з календарним роком.

36. Проект Закону про Державний бюджет України складає Верховна Рада України.
37. У разі несвоєчасного прийняття закону «Про Державний бюджет України» щомісячні видатки Державного бюджету не можуть перевищувати $\frac{1}{3}$ обсягу видатків Державного бюджету попереднього бюджетного року.
38. Державна казначейська служба України здійснює касове обслуговування виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів.
39. Складанням і виконанням місцевих бюджетів займаються місцеві фінансові органи.
40. Суб'єктами бюджетного контролю є підприємства різних форм власності.

Тема 15. Бюджетний дефіцит

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Різновид стану державного бюджету – це ...
 - а) профіцит;
 - б) рівновага;
 - в) дефіцит;
 - г) усі відповіді правильні.
2. Профіцит бюджету – це перевищення ...
 - а) видатків над доходами;
 - б) доходів над видатками;
 - в) витрат над надходженнями;
 - г) надходжень над витратами.
3. Дефіцит державного бюджету утворюється, коли ...
 - а) витрати держави зменшуються;
 - б) сума податкових надходжень скорочується;
 - в) сума податкових надходжень збільшується;
 - г) сума видатків бюджету перевищує суму його доходів.
4. Серед варіантів політики досягнення рівноважного стану державного бюджету відсутнє його збалансування на ...
 - а) основі функціонування фінансів;
 - б) циклічній основі;
 - в) монетарній основі;
 - г) щорічній основі.

5. До об'єктивних причин виникнення бюджетного дефіциту відносять ...
- а) корупцію;
 - б) ігнорування фінансового законодавства;
 - в) воєнний стан;
 - г) девіантну поведінку платників податків.
6. До об'єктивних причин виникнення бюджетного дефіциту відносять ...
- а) розвиток тіньового сектору національної економіки;
 - б) нераціональну структуру видатків державного бюджету;
 - в) нестабільність фінансового законодавства;
 - г) потребу підвищити рівень доходів населення.
7. До суб'єктивних причин виникнення бюджетного дефіциту відносять ...
- а) пандемію;
 - б) стихійні лиха;
 - в) надмірні витрати державного бюджету на соціальну сферу;
 - г) реалізацію державної економічної політики стимулюючого характеру.
8. Суб'єктивні причини виникнення бюджетного дефіциту такі:
- а) зниження рівня ділової активності;
 - б) воєнний стан;
 - в) структурна перебудова національної економіки;
 - г) забезпечення реального рівня прожиткового мінімуму для громадян.
9. Механізм секвестру державного бюджету полягає в:
- а) зменшенні витрат, включених до бюджету поточних витрат;
 - б) зменшенні витрат, включених до бюджету розвитку;
 - в) щомісячному пропорційному скороченні розміру витрат за незахищеними статтями видатків бюджету протягом часу, що залишився в поточному році;
 - г) пропорційному збільшенні витрат.
10. За строком виникнення бюджетний дефіцит поділяють на ...
- а) плановий і звітний;
 - б) зовнішній і внутрішній;
 - в) відкритий і прихований;
 - г) вимушений і свідомий.
11. За формою прояву бюджетний дефіцит поділяють на ...
- а) плановий і звітний;
 - б) зовнішній і внутрішній;
 - в) відкритий і прихований;
 - г) активний і пасивний.

12. За строком дії бюджетний дефіцит поділяють на ...
- а) плановий і звітний;
 - б) стійкий і касовий;
 - в) первинний і вторинний;
 - г) вимушений і свідомий.
13. За напрямками дефіцитного фінансування бюджетний дефіцит поділяють на ...
- а) фактичний і структурний;
 - б) активний і пасивний;
 - в) первинний і вторинний;
 - г) вимушений і свідомий.
14. За зв'язком із державним боргом бюджетний дефіцит поділяють на ...
- а) зовнішній і внутрішній;
 - б) активний і пасивний;
 - в) первинний і вторинний;
 - г) первинний і операційний.
15. Виокремлення квазіфіскального бюджетного дефіциту здійснюють за такою ознакою:
- а) форма прояву;
 - б) строк виникнення;
 - в) строк дії;
 - г) причина виникнення.
16. До переліку квазіфіскальних операцій в Україні не належить ...
- а) надання безоплатних послуг пільговим категоріям громадян;
 - б) підвищення рівня соціальних стандартів;
 - в) продаж населенню товарів за заниженими державними регульованими цінами;
 - г) надання державними банками пільгових кредитів суб'єктам господарювання.
17. Як результат дії «вмонтованих стабілізаторів» виникає такий різновид бюджетного дефіциту:
- а) касовий;
 - б) циклічний;
 - в) прихований;
 - г) структурний.
18. Дефіцит бюджету «розширеного уряду» – це дефіцит ...
- а) бюджету сектору загального державного управління;
 - б) Державного бюджету України та місцевих бюджетів;
 - в) Державного бюджету України та Пенсійного фонду України;
 - г) державного бюджету та бюджетів державних підприємств.

19. За Маастрихтським критерієм розмір дефіциту бюджету «розширеного уряду» повинен бути в таких межах ВВП країни:
- а) 3%;
 - б) 30%;
 - в) 60%;
 - г) 100%.
20. Дефіцитний стан державного бюджету виправданий, якщо очікується перевищення темпів приросту обсягу ВВП країни над темпами приросту розмірів ...
- а) доходів державного бюджету;
 - б) бюджетного дефіциту;
 - в) видатків на обслуговування державного боргу;
 - г) усі відповіді правильні.
21. Фінансування бюджету – це сукупність заходів, які забезпечують ...
- а) надходження бюджету;
 - б) покриття бюджетного дефіциту;
 - в) фінансування бюджетних установ;
 - г) усі відповіді правильні.
22. Фінансування бюджету – це ...:
- а) окремий розділ у класифікації державного бюджету;
 - б) складова розділу класифікації доходів державного бюджету;
 - в) складова розділу класифікації боргу державного бюджету;
 - г) позабалансовий рахунок, який використовують у бюджетному процесі.
23. Мета фінансування бюджету передбачає ...
- а) покриття тимчасових касових розривів;
 - б) погашення державного боргу;
 - в) забезпечення ліквідності державного бюджету;
 - г) усі відповіді правильні.
24. Класифікація фінансування бюджету здійснюється за ознакою ...
- а) тип боргового зобов'язання;
 - б) тип цінного паперу;
 - в) тип надходжень;
 - г) тип боргу.
25. Джерела фінансування бюджетного дефіциту за типом кредитора бувають ...
- а) центральні та місцеві;
 - б) емісійні та позичкові;
 - в) внутрішні та зовнішні;
 - г) інфляційні та неінфляційні.

26. Джерела фінансування бюджетного дефіциту за способом залучення коштів бувають ...
- а) центральні та місцеві;
 - б) емісійні та позичкові;
 - в) внутрішні та зовнішні;
 - г) інфляційні та неінфляційні.
27. Фінансування бюджетного дефіциту можливе за рахунок використання таких боргових інструментів (зобов'язань):
- а) зміна обсягу готівки й депозитів;
 - б) державні позики;
 - в) державні цінні папери;
 - г) усі відповіді правильні.
28. Згідно з Бюджетним кодексом України, для покриття тимчасових касових розривів можна використовувати ...
- а) оборотний залишок бюджетних коштів;
 - б) власні надходження бюджетних установ;
 - в) податкові надходження;
 - г) міжбюджетні трансферти.
29. До методів фінансування бюджетного дефіциту входять ...
- а) монетизація бюджетного дефіциту;
 - б) державні запозичення;
 - в) продаж державних активів;
 - г) усі відповіді правильні.
30. Форми монетизації бюджетного дефіциту бувають такі:
- а) відстрочення Національним банком України платежів за державними борговими зобов'язаннями;
 - б) грошова емісія;
 - в) пільгове кредитування державних підприємств за рахунок ресурсів Національного банку України;
 - г) усі відповіді правильні.
31. Інструмент перерозподілу частини доходів економічних суб'єктів на користь держави за рахунок зростання цін – це ...:
- а) інфляційний податок;
 - б) податок на додану вартість;
 - в) акцизний податок;
 - г) валютний податок.
32. Свідоме рішення платників податків несвоєчасно виконувати власні податкові зобов'язання – це ефект ...
- а) трансферного ціноутворення;

- б) Олівера – Танзі;
 - в) Хансена – Харріса;
 - г) Джині.
33. Уряди застосовують фіскальні правила, реалізуючи ...
- а) податкову політику;
 - б) бюджетну політику;
 - в) інвестиційну політику;
 - г) митну політику.
34. «Золоте правило» державних фінансів належить до такої групи фіскальних правил:
- а) боргові правила;
 - б) резервні правила;
 - в) правила збалансування бюджету;
 - г) правила державних запозичень.
35. Заборона внутрішніх державних позик належить до такої групи фіскальних правил:
- а) боргові правила;
 - б) резервні правила;
 - в) правила збалансування бюджету;
 - г) правила державних запозичень.
36. Фіскальні правила можуть бути представлені у формі ...
- а) граничних економічних показників;
 - б) процедур бюджетного процесу;
 - в) законодавчих норм;
 - г) усі відповіді правильні.
37. Згідно з Бюджетним кодексом України, розмір планового дефіциту державного бюджету повинен бути в таких межах прогнозованого номінального ВВП України:
- а) 3%;
 - б) 10%;
 - в) 30%;
 - г) 60%.
38. До захищених статей видатків державного бюджету України віднесено ...
- а) видатки спеціального фонду;
 - б) видатки на соціальне забезпечення;
 - в) видатки на повоєнну відбудову;
 - г) капітальні трансфери місцевим бюджетам.

39. Чи можна зменшувати розмір видатків за захищеними статтями державного бюджету через його фактичний дефіцитний стан?
- а) ні, в жодному випадку;
 - б) ні, якщо прогнозується активне фінансування бюджету;
 - в) так, але тільки за окремими захищеними статтями;
 - г) так, потрібно обов'язково зменшувати.
40. Серед захищених статей видатків державного бюджету України відсутні ...
- а) видатки на оплату праці;
 - б) видатки на науку і науково-технічну діяльність;
 - в) видатки на судову владу;
 - г) поточні трансферти місцевим бюджетам.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Відповідь обґрунтуйте.

1. Станами державного бюджету є збалансованість, дефіцит, профіцит, нестача, надлишок, суфіцит.
2. Бюджети сільських, селищних і міських територіальних громад в Україні можуть бути затверджені з дефіцитом.
3. Державний бюджет України заборонено затверджувати з профіцитом.
4. Відповідно до принципу збалансованості бюджетної системи України до складу бюджетів необхідно зарахувати всі надходження та витрати.
5. Збалансування державного бюджету на щорічній основі не сприяє досягненню у країні соціально-економічної стабільності у тривалому періоді.
6. Базова причина появи бюджетного дефіциту – це вищі темпи зростання обсягу видатків державного бюджету в порівнянні з динамікою розмірів його доходів.
7. Причини виникнення нерівноважного стану державного бюджету мають об'єктивну та суб'єктивну природу.
8. Необхідність рефінансувати державні банки за рахунок бюджетних ресурсів – це об'єктивна причина появи бюджетного дефіциту.
9. Щоб зменшити рівень бюджетного дефіциту, потрібно вдосконалити фінансове законодавство країни.
10. Загальний бюджетний дефіцит – це внутрішній, зовнішній і прихований дефіцит.

11. Неефективна державна фінансова політика призводить до появи вимушеного бюджетного дефіциту.
12. Свідоме завищення планового розміру доходів державного бюджету – одна з причин появи прихованого бюджетного дефіциту.
13. Відстрочення індексації розміру оплати праці відповідно до темпів інфляції дозволяє маніпулювати розмірами структурного бюджетного дефіциту.
14. Активний бюджетний дефіцит – це результат реалізації державної інвестиційної політики.
15. Прихований дефіцит державного бюджету офіційно не визнається.
16. Тимчасовий касовий розрив виникає через дисбаланс за термінами отримання доходів державного бюджету та строками виконання бюджетних зобов'язань.
17. Затвердження державного бюджету з дефіцитом має виключно негативні наслідки.
18. Дефіцит державного бюджету небезпечний для національної економіки в цілому, якщо він перебуває на рівні 2-3% ВВП.
19. Щоб затвердити Державний бюджет України з дефіцитом, Кабінет Міністрів України повинен запропонувати обґрунтовані джерела його фінансування.
20. Фінансування бюджету включає операції, пов'язані з отриманням і використанням бюджетних ресурсів.
21. Забезпечення зростання податкових надходжень державного бюджету – це метод покриття його дефіциту.
22. Фінансування бюджету застосовується виключно у випадку затвердження державного бюджету з дефіцитом.
23. Покриття бюджетного дефіциту відбувається винятково за рахунок операцій з короткостроковими фінансовими активами уряду.
24. Погашення державного боргу відбувається за рахунок операцій кредитування державного бюджету.
25. Позичкові джерела фінансування бюджетного дефіциту виникають у процесі емісійного нарощування грошової маси в національній економіці.
26. Органи місцевого самоврядування мають можливість використовувати емісійні джерела фінансування дефіциту місцевих бюджетів.

27. Продаж об'єктів комунальної власності – базовий метод фінансування дефіциту місцевих бюджетів
28. Внутрішнє фінансування дефіциту державного бюджету заборонено здійснювати за рахунок емісійних коштів Національного банку України.
29. Грошова емісія як форма монетизації бюджетного дефіциту доцільна за визначених умов.
30. Вичерпання офіційних валютних резервів – підстава для застосування грошової емісії як методу фінансування бюджетного дефіциту.
31. Державні запозичення – це разовий метод фінансування бюджетного дефіциту.
32. З погляду інтересів зменшення розміру дефіциту державного бюджету, уряд може бути зацікавленим у прискоренні інфляційних процесів.
33. Секвестрування державного бюджету – це пропорційне зменшення обсягу видатків по всіх статтях державного бюджету, крім захищених статей.
34. Вивчення зарубіжного досвіду дозволяє запропонувати ідеальний метод фінансування бюджетного дефіциту в Україні.
35. Світова практика подолання хронічних бюджетних дефіцитів базується на застосуванні фіскальних правил.
36. Уряди різних країн дотримуються стандартних фіскальних правил.
37. Запровадження й дотримання фіскальних правил – це запобіжник негативних наслідків політичної боротьби за голоси виборців.
38. Дотримання урядом запроваджених фіскальних правил посилює лобіювання фінансових інтересів окремих суб'єктів господарювання та їхніх об'єднань.
39. У бюджетному процесі в Україні застосовують окремі види фіскальних правил.
40. Якщо оборотний залишок бюджетних коштів використано для фінансування бюджетного дефіциту, тоді його розміри на початок і кінець року можуть відрізнятися.

Тема 16. Державний кредит

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Державний кредит за економічною суттю – це ...
 - а) сукупність економічних відносин між органами місцевого самоврядування, з одного боку, та фізичними і юридичними особами – з іншого, при яких місцеве самоврядування виступає найчастіше позичальником, рідше – кредитором;
 - б) форма вторинного перерозподілу валового внутрішнього продукту;
 - в) сума коштів, яка видається державними банками на виконання певних завдань;
 - г) сукупність відносин, у яких держава виступає тільки кредитором.
2. Суті державного кредиту не відповідає ..
 - а) поворотність;
 - б) терміновість;
 - в) фіскальність;
 - г) платність.
3. Державні позики здійснюються з метою ...
 - а) покриття бюджетного дефіциту;
 - б) рефінансування державного боргу;
 - в) державного інвестування;
 - г) усі відповіді правильні.
4. Державний кредит передбачає ...
 - а) надання міжбюджетних трансфертів;
 - б) використання резервних фондів уряду з метою фінансування витрат;
 - в) залучення державними органами управління грошових коштів на умовах позики;
 - г) надання державою позик суб'єктам господарювання.
5. Доцільність функціонування державного кредиту зумовлена ...
 - а) розвитком інституту держави;
 - б) низькими відсотковими ставками;
 - в) фінансовими потребами держави;
 - г) меншими негативними наслідками у порівнянні із застосуванням монетарних прийомів балансування державного бюджету.
6. Держава, збільшуючи попит на позичкові ресурси, виступає на фінансовому ринку в ролі ...
 - а) кредитора;

- б) позичальника;
 - в) гаранта;
 - г) фінансового посередника.
7. Державна гарантія – це ...
- а) зобов'язання держави виконати платежі на користь кредитора у разі невиконання позичальником зобов'язань за одержаними позиками;
 - б) надання гарантій держави по здійсненню соціальних виплат;
 - в) зобов'язання держави щодо надання кредитів юридичним особам;
 - г) надання гарантій фізичним особам з метою реалізації програм соціального забезпечення.
8. Згідно з чинним законодавством, державні гарантії можуть бути надані за рішенням ...
- а) Президента України;
 - б) Кабінету Міністрів України;
 - в) Національного банку України;
 - г) Державного казначейства України.
9. Згідно з чинним законодавством, державні гарантії в Україні не надаються ...
- а) юридичним особам;
 - б) фізичним особам;
 - в) державним підприємствам;
 - г) акціонерним товариствам.
10. Сукупність економічних відносин, які виникають між державою та фізичними і юридичними особами з приводу мобілізації грошових коштів на кредитній основі, – це ...
- а) державний кредит;
 - б) державний борг;
 - в) дефіцит державного бюджету;
 - г) оподаткування.
11. Заборгованість держави перед своїми громадянами, господарськими структурами та іноземними кредиторами – це ...
- а) державні інвестиції;
 - б) державні дотації;
 - в) державний кредит;
 - г) державний борг.
12. Згідно з Бюджетним кодексом України, класифікація боргу здійснюється за типом ...
- а) кредитора;

- б) цінного паперу;
 - в) надходжень;
 - г) витрат.
13. Усі зобов'язання держави на певну дату становлять ...
- а) поточний борг;
 - б) капітальний борг;
 - в) внутрішній борг;
 - г) зовнішній борг.
14. Розмір випущених і непогашених державних боргових зобов'язань, які опосередковані кредитними відносинами, – це ...
- а) монетизований державний борг;
 - б) немонетизований державний борг;
 - в) поточний державний борг;
 - г) капітальний державний борг.
15. Поточний борг – це ...
- а) сума заборгованості, що підлягає погашенню в поточному році, й належних до сплати в цей період відсотків за усіма випущеними на даний момент державними позиками;
 - б) загальна сума заборгованості і відсотків, що мають бути сплачені державою за позиками;
 - в) заборгованість кредиторам держави в межах країни;
 - г) заборгованість кредиторам за межами країни.
16. Капітальний борг – це ...
- а) заборгованість кредиторам держави в межах країни;
 - б) сума заборгованості, що підлягає погашенню в поточному році, й належних до сплати в цей період відсотків за усіма випущеними на даний момент державними позиками;
 - в) заборгованість кредиторам держави за межами країни;
 - г) загальна сума заборгованості і відсотків, що мають бути сплачені державою за позиками.
17. Внутрішній борг – це ...
- а) заборгованість кредиторам держави в межах країни;
 - б) сума заборгованості, що підлягає погашенню в поточному році, й належних до сплати в цей період відсотків за усіма випущеними на даний момент державними позиками;
 - в) заборгованість кредиторам держави за межами країни;
 - г) загальна сума заборгованості і відсотків, що мають бути сплачені державою за позиками.

18. Зовнішній борг – це ...
- а) заборгованість кредиторам держави в межах країни;
 - б) сума заборгованості, що підлягає погашенню в поточному році, й належних до сплати в цей період відсотків за усіма випущеними на даний момент державними позиками;
 - в) заборгованість кредиторам держави за межами країни;
 - г) загальна сума заборгованості і відсотків, що мають бути сплачені державою за позиками.
19. Згідно з чинним законодавством, загальний обсяг державного боргу та наданих державних гарантій повинен бути в межах ...
- а) 60% номінального валового внутрішнього продукту;
 - б) 50% номінального національного доходу;
 - в) 40 % номінального фонду споживання;
 - г) 80% доходів державного бюджету.
20. Емісія зовнішніх державних позик належить до такого виду кредиту:
- а) банківський;
 - б) державний;
 - в) комерційний;
 - г) споживчий.
21. Казначейська позика – це форма реалізації ...
- а) державного кредиту;
 - б) державного пенсійного забезпечення;
 - в) державного страхування;
 - г) державного соціального страхування.
22. Емісія державою казначейських зобов'язань має на меті ...
- а) залучення в грошовий оборот заощаджень населення;
 - б) покриття дефіциту державного бюджету;
 - в) рефінансування державного боргу;
 - г) поглиблення міжнародного фінансового співробітництва.
23. В умовах товарного дефіциту можуть бути випущені такі державні позики:
- а) безстрокові;
 - б) безпроцентні;
 - в) безпрограшні;
 - г) виграшні.
24. За правовим оформленням державні позики поділяють на ...
- а) облігаційні та безоблігаційні;
 - б) внутрішні та зовнішні;

- в) державні та місцеві;
 - г) ринкові та неринкові.
25. Беззаставні позики – це позики ...
- а) які відображають один із головних принципів кредитування – матеріальну забезпеченість;
 - б) які забезпечені державним майном чи конкретними доходами;
 - в) надійність яких визначається авторитетом держави, її статусом у світовому співтоваристві;
 - г) усі відповіді правильні.
26. Управління державним боргом – це сукупність операцій з ...
- а) погашення державних позик і виплати процентів за ними;
 - б) покриття бюджетного дефіциту;
 - в) розміщення державних цінних паперів, їх погашення та виплати доходу;
 - г) погашення позик у процесі виконання державного бюджету.
27. Управління державним боргом здійснює ...
- а) Кабінет Міністрів України;
 - б) Міністерство фінансів України;
 - в) Боргове агентство України;
 - г) Національний банк України.
28. Поміркована політика управління державним боргом передбачає ...
- а) зростання ризиків запозичень шляхом зменшення їх термінів і вартості обслуговування;
 - б) зменшення ризиків запозичень шляхом зростання їх термінів і вартості обслуговування;
 - в) зростання ризиків запозичень шляхом зменшення їх термінів і зростання вартості обслуговування;
 - г) зменшення ризиків запозичень шляхом зростання їх термінів і зменшення вартості обслуговування.
29. Обслуговування державного боргу – це ...
- а) виконання боргових зобов'язань держави перед кредиторами щодо сплати основної суми боргу;
 - б) дохід, який виплачується на користь кредитора держави за умовами угоди про позику або про випуск державних цінних паперів;
 - в) комплекс заходів з реалізації державної фінансової політики;
 - г) немає правильної відповіді.
30. Обслуговування державного боргу передбачає ...
- а) операції по виплаті доходів за державними цінними паперами;

- б) емісію та розміщення боргових зобов'язань держави;
 - в) реструктуризацію державної заборгованості;
 - г) усі відповіді правильні.
31. Функції генерального агента по розміщенню й обліку прав власності на облігації внутрішньої державної позики виконує ...
- а) Боргове агентство України;
 - б) Державне казначейство України;
 - в) Міністерство фінансів України;
 - г) Національний банк України.
32. Рефінансування державного боргу передбачає ...
- а) достроковий викуп боргу;
 - б) погашення боргу за рахунок коштів, мобілізованих шляхом емісії та розміщення нових боргових цінних паперів або проведення реструктуризації позик;
 - в) анулювання боргу;
 - г) списання частини боргу кредиторами.
33. Об'єднання кількох державних позик в одну – це ...
- а) консолідація;
 - б) конверсія;
 - в) рефінансування;
 - г) уніфікація.
34. Зміна дохідності позик, що здійснюється у разі зміни ситуації на фінансовому ринку чи погіршення фінансового стану держави, коли остання не в змозі виплачувати передбачуваний дохід, – це ...
- а) консолідація;
 - б) уніфікація;
 - в) конверсія;
 - г) анулювання державного боргу.
35. Передання зобов'язань за раніше випущеною позикою на нову позику з метою продовження терміну позики – це ...
- а) уніфікація;
 - б) конверсія;
 - в) анулювання державного боргу;
 - г) консолідація.
36. Повна відмова держави від своєї заборгованості означає ...
- а) анулювання державного боргу;
 - б) реструктуризацію;
 - в) відстрочення погашення державних позик;
 - г) уніфікацію державних позик.

37. Державні деривативи – це державні ...
- а) гарантії;
 - б) цінні папери;
 - в) соціальні трансферти;
 - г) позики.
38. Джерело погашення внутрішнього державного боргу – це ...
- а) анулювання боргу;
 - б) нові запозичення;
 - в) міжнародні гранти;
 - г) міжбюджетні трансферти.
39. Яке із джерел погашення державного боргу фіктивне, оскільки веде до інфляції та відповідного знецінення повернутих державою кредиторам коштів?
- а) додаткові податкові надходження до державного бюджету;
 - б) економія коштів від зменшення видатків державного бюджету;
 - в) грошова емісія;
 - г) доходи від інвестування запозичених коштів.
40. Чи зараховується до державного боргу сума отриманих зовнішніх державних позик?
- а) так;
 - б) залежно від джерела отримання зовнішньої позики;
 - в) тільки у випадках передбачених законодавством;
 - г) ні.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Відповідь обґрунтуйте.

1. Державний кредит є одночасно фінансовою та кредитною категорією.
2. Державний кредит – це банківський кредит, що надається державними банками.
3. Головною причиною існування державного кредиту є наявність вільних коштів у населення і підприємств.
4. Державний кредит необхідно розглядати як заснований на довірі специфічний тип соціальних відносин.
5. Фіскальна достатність є обов'язковою умовою функціонування системи державного кредиту.
6. Для державного кредиту характерний ефект витіснення.

7. Державний кредит – це найпростіша форма кредитних відносин, що зародилася на перших етапах становлення і розвитку товарного виробництва та обміну.
8. Ще більшою мірою, ніж функціонуючим виробникам, державний кредит необхідним тим, хто тільки прагне організувати виробництво, але не має для цього власних коштів.
9. Розмір державного боргу складається з усіх випущених і непогашених боргових зобов'язань держави (як внутрішніх, так і зовнішніх), включаючи надані державою гарантії.
10. Причиною виникнення державного боргу є бюджетний профіцит.
11. Державний кредит є джерелом покриття державного боргу.
12. Відповідно до укладених міждержавних угод, станом на перше січня 1992 року Україна фактично не мала державного боргу.
13. Державні запозичення здійснюються у валюті держави-кредитора, держави-позичальника або валюті третьої країни.
14. Державний кредит може бути внутрішнім і міждержавним.
15. Кредит, наданий урядом однієї держави урядові іншої держави, – це зовнішній державний кредит.
16. Надання державою гарантій призводить до формування державного боргу.
17. Державні гарантії надаються лише на умовах платності, строковості, майнового забезпечення та зустрічних гарантій, отриманих від інших суб'єктів.
18. Розмір умовного державного боргу враховують у складі прямого державного боргу.
19. Капітальний державний борг розраховують на конкретну дату.
20. Розмір поточного державного боргу ідентичний розміру прямої державної заборгованості.
21. Державна позика – це основна форма державного кредиту.
22. Державні позики можуть мати тільки довгостроковий характер.
23. Розміщення державних позик відбувається тільки на добровільних засадах.
24. Державна позика може бути здійснена шляхом емісії казначейських зобов'язань.
25. Процентна державна позика – це позика, за якою власники державних облігацій одержують твердий дохід у формі процента від номінальної вартості цінного паперу.
26. Облігації внутрішньої ощадної державної позики реалізуються серед підприємств і населення.

27. Облігації внутрішньої державної позики можуть бути реалізовані серед нерезидентів країни.
28. Кошти, одержані від емісії облігацій внутрішньої державної позики, відносять до доходів державного бюджету України.
29. Надходження бюджету – це джерело погашення державних позик і виплати процентів по них.
30. Емісія грошей – це фіктивне джерело погашення державного боргу, оскільки внаслідок неї інфляція знецінить повернені державою кредиторам кошти.
31. Рефінансування державного боргу за рахунок емісії нових державних позик веде до постійного зменшення державного боргу.
32. Муніципальна позика є формою реалізації державного кредиту.
33. Видатки на обслуговування боргу місцевих бюджетів здійснюються із спеціального фонду цих бюджетів.
34. Муніципальні цінні папери в Україні можуть бути емітовані для фінансування поточних потреб розвитку території.
35. Політика бюджетної консолідації – це різновид боргової політики держави.
36. Управління державним боргом націлене на диверсифікацію джерел залучення позичкових коштів.
37. Управління державним боргом має на меті мінімізацію вартості його обслуговування.
38. Управління державним боргом передбачає визначення форми, розмірів і строків виплати доходів по державних цінних паперах.
39. Суверенний дефолт – це неспроможність державних підприємств виконати власні боргові зобов'язання..
40. Боргове агентство України щорічно оприлюднює відомості про стан і розміри державного боргу України.

Тема 17. Державні цільові фонди

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Найбільш вагомий серед фінансових ресурсів Української держави ...
 - а) Державний бюджет України;
 - б) Пенсійний фонд України;
 - в) Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття;
 - г) Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю.

2. Державні цільові фонди – це ...
- а) фонди грошових коштів, які мають цільове призначення і знаходяться в розпорядженні органів державної влади або органів місцевого самоврядування;
 - б) складова частина спеціального фонду державного бюджету, в якому зосереджуються ресурси, призначені для ведення інвестиційної та інноваційної діяльності;
 - в) складова частина спеціального фонду державного бюджету, в якому зосереджуються ресурси, призначені для реалізації соціальних програм;
 - г) сукупність соціально-економічних відносин, пов'язаних із розподілом і використанням фінансових ресурсів.
3. Формування державних цільових фондів зумовлене ...
- а) державними потребами особливого значення;
 - б) адміністративно-територіальним поділом держави;
 - в) необхідністю фінансування законодавчого процесу;
 - г) необхідністю повернення заборгованості держави.
4. Цілі створення державних цільових фондів НЕ передбачають фінансування ...
- а) економічних програм;
 - б) природоохоронних заходів;
 - в) компенсації матеріальних втрат суб'єктів господарювання;
 - г) соціального захисту населення.
5. Державні цільові фонди утворюються в результаті ...
- а) розподілу вартості валового внутрішнього продукту країни;
 - б) перерозподілу вартості валового внутрішнього продукту країни;
 - в) отримання державою доходів;
 - г) здійснення державою витрат для досягнення цілей суспільного розвитку.
6. Державні цільові фонди можуть утворюватися шляхом ...
- а) виокремлення із державного бюджету видатків, що мають вагоме суспільне призначення;
 - б) формування фондів із самостійними джерелами доходів;
 - в) укладання угод з міжнародними фінансовими донорами;
 - г) правильні відповіді а) і б).
7. Державні цільові фонди – це ...
- а) сукупність фінансових ресурсів, які створює та використовує держава з метою забезпечення реалізації визначених програм;

- б) резервні фонди, які створює та використовує центральний банк країни;
 - в) фонди та інституції, які здійснюють управління державним майном;
 - г) спеціальні фонди для покриття бюджетного дефіциту.
8. До складу Державного бюджету України не входить ...
- а) Пенсійний фонд України;
 - б) фонд охорони довкілля;
 - в) Фонд соціального захисту інвалідів України;
 - г) дорожній фонд.
9. До принципів організації державних цільових фондів належить принцип ...
- а) ієрархічності;
 - б) субсидіарності;
 - в) фіскальності;
 - г) немає правильної відповіді.
10. Серед джерел формування державних цільових фондів відсутні ...
- а) добровільні внески роботодавців;
 - б) добровільні внески найманих працівників;
 - в) добровільні внески держави;
 - г) бюджетні асигнування.
11. Мобілізація ресурсів державних цільових фондів здійснюється за допомогою ...
- а) позик;
 - б) спеціальних зборів;
 - в) добровільних внесків і пожертвувань;
 - г) усі відповіді правильні.
12. Роботодавці здійснюють відрахування до державних цільових фондів за рахунок ...
- а) зменшення фонду оплати праці;
 - б) збільшення собівартості продукції;
 - в) прибутку, що залишається в їх розпорядженні;
 - г) амортизаційних відрахувань.
13. Як джерело державних цільових фондів благодійні внески мають ...
- а) постійний характер;
 - б) тимчасовий характер;
 - в) сезонний характер;
 - г) прогнозований характер.
14. Залежно від рівня, на якому утворюються державні цільові фонди, їх поділяють на ...

- а) територіальні й комунальні;
 - б) комунальні й державні;
 - в) галузеві й державні;
 - г) економічні й соціальні.
15. Залежно від терміну дії державні цільові фонди поділяють на ...
- а) тимчасові й постійні;
 - б) економічні й соціальні;
 - в) звичайні й надзвичайні;
 - г) державні й комунальні.
16. Тимчасові державні цільові фонди характеризує те, що:
- а) їх створення пов'язане з виділенням окремих функцій держави та їх фінансовим забезпеченням;
 - б) у процесі їх створення вирішене завдання «розвантаження» державного бюджету від значної частки соціальних видатків;
 - в) у процесі їх створення вирішене завдання забезпечення їх автономними гарантованими джерелами фінансування;
 - г) вони формуються з метою прискореного вирішення актуальних проблем і припиняють своє функціонування після виконання покладених на них завдань.
17. Обов'язкові види державного соціального страхування в Україні охоплюють ...
- а) пенсійне страхування;
 - б) страхування на випадок безробіття;
 - в) страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами на випадок безробіття;
 - г) усі відповіді правильні.
18. До позабюджетних державних цільових фондів належить ...
- а) резервний фонд Кабінету Міністрів України;
 - б) Міжнародний благодійний фонд допомоги Сороса;
 - в) фонд соціального страхування на випадок безробіття;
 - г) спеціальний фонд державного бюджету.
19. До місцевих цільових фондів належить ...
- а) резервний фонд державного бюджету;
 - б) фонд соціального страхування на випадок безробіття;
 - в) комунальний фонд охорони довкілля;
 - г) спеціальний фонд місцевого бюджету.
20. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування – це ...
- а) примусове страхування, яке здійснюють усі соціальні фонди;

- б) система гарантій з метою забезпечення соціального страхування громадян за рахунок державних страхових фондів;
 - в) сукупність операцій, що проводять соціальні фонди всіх форм власності;
 - г) діяльність державних страхових фондів на засадах добровільного вступу учасників.
21. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – це ...
- а) платіж на добровільних засадах;
 - б) обов'язковий платіж;
 - в) нерегулярний внесок у разі необхідності на визначені цілі;
 - г) платіж окремих юридичних і фізичних осіб.
22. Базою нарахування обов'язкових внесків роботодавців до Пенсійного фонду України є:
- а) валовий дохід підприємства;
 - б) фонд оплати праці підприємства;
 - в) прибуток підприємства;
 - г) обсяг реалізації продукції підприємством.
23. Як джерело Пенсійного фонду України, спеціальні цільові збори містять ...
- а) добровільні внески роботодавців;
 - б) добровільні внески найманих працівників;
 - в) фінансові санкції;
 - г) збір з операцій купівлі-продажу нерухомого майна.
24. Не здійснюється виплата пенсій за ...
- а) віком;
 - б) вислугою років;
 - в) інвалідністю;
 - г) тимчасовою непрацездатністю.
25. Бюджет Пенсійного фонду України затверджує:
- а) Верховна Рада України;
 - б) Президент України;
 - в) Кабінет Міністрів України;
 - г) Пенсійний фонд України.
26. Згідно з чинним законодавством, в Україні повинна бути запроваджена ...
- а) однорівнева система пенсійного забезпечення;
 - б) дворівнева система пенсійного забезпечення;
 - в) трирівнева система пенсійного забезпечення;

- г) приватна система пенсійного забезпечення.
27. Солідарна пенсійна система ...
- а) забезпечує отримання мінімальної та гарантованої пенсії;
 - б) забезпечує виплату пенсії з фондів споживання та нагромадження;
 - в) акумулює внески застрахованих осіб, які обліковуються на накопичувальних пенсійних рахунках;
 - г) створюється з метою забезпечення виплати додаткової гарантованої пенсії.
28. Розрізняють такі види недержавних пенсійних фондів в Україні:
- а) закриті, відкриті, пайові;
 - б) відкриті, корпоративні, професійні;
 - в) інтервальні, корпоративні, спільні;
 - г) професійні, спільні, пайові.
29. Період, протягом якого щомісячно сплачувалися страхові платежі в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок, – це ...
- а) трудовий стаж;
 - б) страховий стаж;
 - в) пенсійна історія;
 - г) страховий час.
30. Базовий норматив єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування становить ...
- а) 15%;
 - б) 18%;
 - в) 20%;
 - г) 22%.
31. Норматив єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування осіб з інвалідністю становить ...
- а) 0%;
 - б) 8,41%;
 - в) 15%;
 - г) 22%.
32. Добровільно застрахована фізична особа сплачує внесок до Пенсійного фонду України в розмірі ...
- а) однієї мінімальної заробітної плати;
 - б) одного прожиткового мінімуму;
 - в) однієї середньомісячної заробітної плати;
 - г) згідно з укладеним договором.
33. Виплата державної допомоги на поховання здійснюється за рахунок ...

- а) спеціального фонду державного бюджету;
 - б) фонду соціального страхування на випадок безробіття;
 - в) Пенсійного фонду України;
 - г) загального фонду державного бюджету.
34. Допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю громадян виплачується за рахунок ...
- а) Державного бюджету України;
 - б) місцевих бюджетів;
 - в) бюджетів місцевого самоврядування;
 - г) державних цільових фондів.
35. Який з наведених соціальних трансфертів НЕ здійснюється за рахунок Пенсійного фонду України?
- а) допомога по тимчасовій непрацездатності;
 - б) вихідна допомога при звільненні;
 - в) допомога у зв'язку з вагітністю та пологами;
 - г) допомога на поховання.
36. За рахунок Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття здійснюється виплата ...
- а) дотацій роботодавцям для створення робочих місць;
 - б) пенсій військовослужбовцям;
 - в) коштів на придбання путівок для санаторно-курортного лікування;
 - г) допомога по тимчасовій непрацездатності.
37. Управління Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття здійснює ...
- а) Верховна Рада України;
 - б) Кабінет Міністрів України;
 - в) менеджмент, найнятий Міністерством фінансів України;
 - г) виконавча дирекція.
38. Напрямки використання Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття передбачають ...
- а) фінансування санаторно-курортного лікування застрахованих осіб;
 - б) профілактику нещасних випадків на виробництві;
 - в) забезпечення поточної діяльності та розвиток матеріально-технічної бази фонду;
 - г) забезпечення допоміжними засобами реабілітації осіб з інвалідністю.

39. Норматив створення робочих місць для осіб з інвалідністю становить ...
- а) 1% загальної чисельності працюючих;
 - б) 4% загальної чисельності працюючих;
 - в) диференційований для підприємств з різним ступенем ризику виробничої діяльності;
 - г) норматив у даний час не застосовується.
40. Згідно з міжнародним досвідом, успішно функціонують такі державні цільові фонди:
- а) фонди сталого розвитку;
 - б) локальні бюджети;
 - в) суверенні фонди добробуту;
 - г) криптовалютні фонди.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Відповідь обґрунтуйте.

1. Кошти держави, які мають цільове призначення, не включаються до складу бюджету та перебувають у розпорядженні центральних або місцевих органів влади, – це позабюджетні фонди.
2. Державні цільові фонди характеризують сукупність економічних відносин, яка опосередковує перерозподіл частини ВВП з метою формування і використання фінансових ресурсів, які залучаються державою для задоволення окремих суспільних потреб.
3. Державні цільові фонди є децентралізованими фінансовими ресурсами.
4. Державні цільові фонди можуть бути створені на постійній або тимчасовій основі.
5. Головна причина створення державних цільових фондів – це необхідність виокремлення особливо важливих для суспільства витрат та наділення їх самостійними джерелами фінансування.
6. Один із факторів, який зумовлює необхідність створення державних цільових фондів, – це нестача бюджетних ресурсів.
7. Витрачання державних цільових фондів на непередбачені потреби – принцип їх організації та функціонування.
8. Касове обслуговування державних цільових фондів здійснює Державна казначейська служба України.
9. Усі державні цільові фонди в Україні – це самостійні управлінські структури.

10. Резервний фонд Державного бюджету України – приклад загальнодержавного цільового фонду.
11. Фонд державного майна України входить до складу державних цільових фондів.
12. Пенсійний фонд України – приклад комунального цільового фонду.
13. Політика формування державних цільових фондів – це політика розподілу прибутку підприємств.
14. Інструменти мобілізації частини національного доходу для формування державних цільових фондів – спеціальні податки та збори.
15. Кредити можуть бути використані як джерело державних цільових фондів.
16. Усі внески до державних цільових фондів – платежі, необов'язкові для роботодавців і найманих працівників.
17. Фонд оплати праці може слугувати базою для нарахування внесків до державних цільових фондів.
18. Державні цільові фонди можуть розміщувати тимчасово вільні кошти на банківських депозитах.
19. Залежно від терміну функціонування державні цільові фонди поділяються на довгострокові, середньострокові, короткострокові.
20. За рівнем управління державні цільові фонди поділяють на муніципальні та галузеві.
21. В Україні місцеві цільові фонди можуть бути створені в бюджетній і позабюджетній формах.
22. Державні цільові фонди, створені в бюджетній формі, включені до спеціального фонду відповідного бюджету.
23. Комунальні цільові фонди створюють комунальні підприємства.
24. Перелік місцевих цільових фондів затверджує Верховна Рада України.
25. Положення про комунальні цільові фонди затверджують органи місцевого самоврядування.
26. Благодійні фонди – це державні цільові фонди, які засновані на добровільних внесках і витрачають кошти на благодійність.
27. Пенсійний фонд України – це позабюджетний державний цільовий фонд.

28. Пенсійний фонд України формується за рахунок обов'язкових страхових внесків, коштів Державного та місцевих бюджетів, добровільних внесків підприємств, установ, організацій і громадян.
29. Перед Пенсійним фондом України поставлені такі завдання: пенсійне забезпечення населення, міжнародне співробітництво з проблем пенсійного забезпечення, фінансування програм по підтримці пенсіонерів.
30. Видатки Пенсійного фонду України спрямовані на надання підтримки особам, які втратили роботу, допомогу при працевлаштуванні та перекваліфікації.
31. Гарантована щомісячна грошова виплата для забезпечення громадян у старості, а також у випадку втрати годувальника або працездатності – це інструмент недержавного пенсійного забезпечення.
32. Пенсійний фонд України виконує державні зобов'язання із соціального страхування при тимчасовій втраті працездатності громадян.
33. Виплата державної соціальної допомоги при народженні дитини здійснюється за рахунок Пенсійного фонду України.
34. Особливість функціонування Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття – це солідарна відповідальність роботодавців.
35. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття відносять до органів управління публічними фінансами.
36. Інвестиційна діяльність з метою отримання доходу – основний напрямок використання Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
37. Працюючі пенсіонери не підлягають страхуванню на випадок безробіття.
38. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття – одне із джерел фінансування програми є робота.
39. Невиконання нормативу працевлаштування інвалідів зумовлює необхідність сплати внесків до Пенсійного фонду України.
40. Фонд майбутніх поколінь – це різновид суверенних фондів добробуту.

Тема 18. Місцеві фінанси

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Грошові відносини, пов'язані з формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів з метою забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування, – це ...
 - а) місцеві фінансові ресурси;
 - б) місцеві фінанси;
 - в) місцеві бюджети;
 - г) комунальний кредит.
2. Передумова виникнення місцевих фінансів – це ...
 - а) наявність нерозв'язаних проблем територіального розвитку;
 - б) розвиток місцевого самоврядування;
 - в) пріоритети державної регіональної політики;
 - г) реформа бюджетної децентралізації.
3. Право на місцеве самоврядування реалізують ...
 - а) загальнодержавні органи влади;
 - б) місцеві ради;
 - в) територіальні громади;
 - г) громадські організації.
4. Згідно з якою теорією місцевого самоврядування та місцевих фінансів передбачено розподіл владних повноважень на політичні та неполітичні?
 - а) державна теорія;
 - б) громадська теорія;
 - в) теорія муніципального дуалізму;
 - г) господарська теорія.
5. Місцеві фінанси функціонують з метою ...
 - а) додаткового акумулювання бюджетних ресурсів;
 - б) виконання державних програм економічного й соціального розвитку;
 - в) забезпечення фінансовими ресурсами діяльності органів місцевого самоврядування;
 - г) розподілу надходжень до цільових фондів по вертикалі державного управління.
6. Україна підписала Європейську Хартію місцевого самоврядування в ...
 - а) 1985 році;
 - б) 1986 році;
 - в) 1996 році;
 - г) 2005 році.

7. До місцевих фінансових інститутів відносять ...
- а) місцеві податки та збори;
 - б) загальнодержавні податки та збори;
 - в) суверенні фонди добробуту;
 - г) державний бюджет.
8. Суб'єктами місцевих фінансів в Україні є ...
- а) територіальні громади;
 - б) неприбуткові установи та організації;
 - в) місцеві бюджети;
 - г) комунальні банки.
9. До методів мобілізації фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування належить ...
- а) пряме вилучення частини прибутку комунальних підприємств;
 - б) одержання доходів від комунального майна;
 - в) одержання позик в банках і на фондовому ринках;
 - г) усі відповіді правильні.
10. Економічні відносини між органами місцевого самоврядування, з одного боку, та фізичними й юридичними особами, з іншого, за яких місцеве самоврядування виступає частіше позичальником, а рідше як гарант, – це:
- а) комунальний кредит;
 - б) місцеві запозичення;
 - в) місцевий борг;
 - г) немає правильної відповіді.
11. Розмір резервного фонду місцевого бюджету не може перевищувати ...
- а) 1% доходів бюджету;
 - б) 1% доходів загального фонду бюджету;
 - в) 1% видатків бюджету;
 - г) 1% видатків загального фонду бюджету.
12. Бюджет Чернівецької міської територіальної громади – це ...
- а) поточний бюджет;
 - б) зведений бюджет;
 - в) місцевий бюджет;
 - г) бюджет розвитку.
13. Касове виконання місцевих бюджетів здійснюють територіальні відділення ...
- а) Національного банку України;
 - б) Державної податкової служби України;
 - в) Державної казначейської служби України;

- г) Рахункової палати України.
14. Мета створення бюджету розвитку у складі місцевих бюджетів – це фінансування ...
- а) соціальних програм;
 - б) інвестиційних програм;
 - в) ліквідації наслідків стихійних лих;
 - г) програм міжнародної співпраці.
15. Бюджет розвитку – це складова ...
- а) загального фонду місцевого бюджету;
 - б) комунального цільового фонду;
 - в) спеціального фонду місцевого бюджету;
 - г) резервного фонду місцевого бюджету.
16. Видатки, спрямовані на виконання обов'язкових завдань, які покладаються на всі органи місцевого самоврядування з метою дотримання певних стандартів надання суспільних послуг у масштабах усієї країни, – це ...
- а) поточні видатки;
 - б) надзвичайні видатки;
 - в) делеговані видатки;
 - г) адміністративні видатки.
17. Згідно із затвердженими нормативами, податок на доходи фізичних осіб, сплачений найманим працівником у м. Хотин, зараховують до ...
- а) Державного бюджету України;
 - б) Державного бюджету України та місцевих бюджетів;
 - в) місцевих бюджетів;
 - г) бюджетів місцевого самоврядування.
18. Місцеві податки і збори – джерело ...
- а) власних доходів місцевих бюджетів;
 - б) закріплених доходів місцевих бюджетів;
 - в) міжбюджетних трансфертів;
 - г) комунальних позик.
19. До напрямів зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів відносять ...
- а) збільшення частки власних доходів місцевих бюджетів, зокрема, посилення фіскального значення місцевих податків і зборів;
 - б) сприяння розвитку малого і середнього бізнесу;
 - в) збільшення надходжень від комунального господарства, забезпечення прибутковості комунальних підприємств;
 - г) усі відповіді правильні.

20. Фінансове вирівнювання – це ...
- а) збалансування доходів і видатків;
 - б) процес усунення вертикальних і горизонтальних дисбалансів;
 - в) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує;
 - г) надходження та витрати у зв'язку із зміною обсягу державного боргу.
21. Чи передбачено Бюджетним кодексом України надання позичок з одного бюджету іншому?
- а) так;
 - б) так, але тільки на покриття тимчасових касових розривів;
 - в) так, але тільки за рішенням сесії відповідної ради;
 - г) ні.
22. Чи можна здійснити запозичення до загального фонду місцевих бюджетів?
- а) так, як джерело покриття дефіциту;
 - б) так, на визначену мету;
 - в) так, за рішенням відповідної ради;
 - г) ні.
23. Довгострокові місцеві запозичення здійснюються для ...
- а) покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів;
 - б) визначеної мети інвестиційного характеру;
 - в) належного забезпечення фінансовими ресурсами соціально-економічних потреб територіальних громад;
 - г) погашення місцевого боргу.
24. Форми довгострокових запозичень органів місцевого самоврядування охоплюють ...
- а) одержання кредитів у банках на безвідсотковій основі;
 - б) випуск облігацій;
 - в) випуск акцій;
 - г) одержання казначейської позички.
25. З єдиного казначейського рахунку можна отримати позики для покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів на фінансування захищених статей загального фонду на період до ...
- а) 1 місяця;
 - б) 3 місяців;
 - в) півроку;
 - г) кінця бюджетного року.

26. Щорічні видатки місцевих бюджетів на обслуговування комунального боргу не можуть перевищувати такий обсяг видатків загального фонду:
- а) 5%;
 - б) 10%;
 - в) 15%;
 - г) 20%.
27. Міжбюджетні відносини – це відносини між ...
- а) органами влади;
 - б) територіальними громадами;
 - в) Міністерством фінансів України та місцевими фінансовими органами;
 - г) бюджетами.
28. За напрямом руху коштів міжбюджетні відносини поділяють на ...
- а) субсидування та вилучення коштів;
 - б) планові та позапланові;
 - в) вертикальні та горизонтальні;
 - г) регламентовані та договірні.
29. Регулювання міжбюджетних відносин спрямоване на забезпечення відповідності ...
- а) цілей бюджетної політики положенням Європейської хартії місцевого самоврядування;
 - б) фінансових можливостей і потреб держави;
 - в) дій українського Уряду взятим зобов'язанням по вступу до ЄС;
 - г) владних повноважень і фінансових можливостей органів місцевого самоврядування.
30. Кошти, що безоплатно та безповоротно передаються з одного бюджету до іншого, – це ...
- а) делеговані видатки;
 - б) міжбюджетні трансферти;
 - в) неподаткові надходження;
 - г) закріплені доходи.
31. При застосуванні міжбюджетних трансфертів дотримуються таких принципів перерахування коштів:
- а) гарантованість;
 - б) рівномірність;
 - в) своєчасність;
 - г) усі відповіді правильні.

32. З метою горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій застосовують ...
- а) субвенції;
 - б) субсидії;
 - в) реверсні дотації;
 - г) гранти.
33. Цільові міжбюджетні трансфери – це ...
- а) дотації;
 - б) субсидії;
 - в) субвенції;
 - г) запозичення.
34. Субвенція – це ...
- а) виділення коштів із одного бюджету іншому для покриття дефіциту;
 - б) цільове фінансування конкретних установ і заходів по поточному бюджету;
 - в) цільове фінансування на основі дольової участі по бюджету розвитку;
 - г) трансферт для використання на певну мету в порядку, визначеному тим органом, який прийняв рішення про його надання.
35. Субвенції – це фінансовий інструмент співпраці між ...
- а) територіальними громадами;
 - б) органами управління публічними фінансами;
 - в) бюджетами;
 - г) державами.
36. В Україні при розрахунку розмірів міжбюджетних трансфертів використовують:
- а) індекси відносної податкоспроможності;
 - б) фінансові нормативи бюджетної забезпеченості;
 - в) коригуючі коефіцієнти;
 - г) усі відповіді правильні.
37. Індекс відносної податкоспроможності застосовують при розрахунку обсягу ...
- а) доходів Державного бюджету України;
 - б) обсягу доходів місцевих бюджетів України;
 - в) обсягу видатків Державного бюджету України;
 - г) обсягу видатків місцевих бюджетів.
38. При розрахунку індексу відносної податкоспроможності враховують обсяги надходження ...
- а) податку на додану вартість і податку на прибуток підприємств;

- б) податку на прибуток підприємств і податку на доходи фізичних осіб;
 - в) місцевих податків і зборів;
 - г) доходів місцевих бюджетів.
39. Розраховані індекси відносної податкоспроможності впливають на розмір такого виду доходів місцевих бюджетів:
- а) податкові надходження;
 - б) неподаткові надходження;
 - в) доходи від операцій з капіталом;
 - г) офіційні трансферти.
40. Розміри міжбюджетних трансфертів місцевим бюджетам затверджує ...
- а) Верховна Рада України;
 - б) Президент України;
 - в) прем'єр-міністр України;
 - г) міністр фінансів України.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Відповідь обґрунтуйте.

1. Місцеві фінанси – грошові відносини, які пов'язані з мобілізацією, розподілом і використанням фінансових ресурсів з метою забезпечення виконання органами самоврядування владних повноважень.
2. Місцеві фінанси – це окрема сфера у складі фінансової системи України.
3. В основі розвитку місцевих фінансів лежить розподіл владних повноважень по вертикалі державного управління.
4. Місцеве самоврядування – це право територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів держави.
5. Місцеві фінанси виконують розподільчу функцію.
6. Територіальна громада – об'єкт місцевих фінансів.
7. Комунальне страхування включають до інститутів місцевих фінансів.
8. Чинна система оподаткування зумовлює склад і структуру місцевих фінансів країни.
9. Управління місцевими фінансами здійснюють органи місцевого самоврядування.

10. Фінансово-економічну базу місцевого самоврядування формують природні ресурси, які перебувають у розпорядженні місцевих рад, місцеве господарство, фінансові ресурси.
11. До складу місцевих фінансових ресурсів належать фінансові ресурси підприємств та установ комунальної форми власності.
12. В Україні органи місцевого самоврядування мають право ухвалити рішення про надання фінансової підтримки комунальним підприємствам.
13. Згідно з чинним законодавством, місцеві бюджети не можуть бути віднесені до складу Державного бюджету України.
14. Бюджет Вашківецької сільської територіальної громади – це приклад бюджету місцевого самоврядування.
15. Місцеві бюджети по доходах і видатках затверджує Верховна Рада України.
16. Бюджет міської територіальної громади виконується за розписом, який затверджує керівник відповідної ради.
17. Створення резервного фонду в місцевих бюджетах України не обов'язкове.
18. Склад доходів місцевих бюджетів регламентовано Податковим кодексом України.
19. Доходи місцевих бюджетів класифікують на податкові надходження, неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом і офіційні трансферти.
20. Податок на доходи фізичних осіб – джерело власних доходів місцевих бюджетів.
21. Місцеві податки і збори – джерело власних доходів обласних і районних бюджетів.
22. В Україні органи місцевого самоврядування мають право встановлювати надбавки до загальнодержавних податків і зборів.
23. Податок на додану вартість – інструмент досягнення фінансової самостійності органів місцевого самоврядування в Україні.
24. Видатки місцевих бюджетів класифікують на поточні, капітальні та інвестиційні.
25. Державні заклади дошкільної освіти перебувають на кошторисному фінансуванні з районних бюджетів.
26. Бюджет розвитку – складова Державного фонду регіонального розвитку.
27. Кошти від відчуження майна, що належало до комунальної власності, – джерело бюджету розвитку місцевих бюджетів.

28. Видатки бюджету розвитку – це видатки місцевих бюджетів на фінансування капітальних потреб комунальних підприємств, установ та організацій.
29. Модель міжбюджетних відносин у будь-якій державі базується на чинному державному та територіальному устроях.
30. Міжбюджетні відносини класифікують за напрямками, формами й видами.
31. Міжбюджетні трансферти включені до складу офіційних трансфертів як доходи або витрати державного бюджету.
32. Міжбюджетні трансферти – основа фінансової самостійності органів місцевого самоврядування.
33. Базова дотація – цільовий міжбюджетний трансферт.
34. Формула розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів враховує кількість мешканців та фінансові нормативи бюджетної забезпеченості.
35. Додаткова дотація – це передача коштів з одного бюджету до іншого у зв'язку з перерозподілом між ними доходів чи видатків.
36. Розрахунковий надлишок місцевого бюджету розподіляється шляхом його передавання до бюджету вищого рівня.
37. Субвенція може бути передана з одного місцевого бюджету до іншого.
38. Фінансова самостійність органів місцевого самоврядування – це незалежність місцевого самоврядування від загальнодержавних органів влади у прийнятті рішень у сфері місцевих фінансів, а також забезпеченість власними коштами при вирішенні своїх завдань.
39. Фінансова незалежність – це право територіальної громади не сплачувати податки.
40. Формування фінансово спроможних територіальних громад – одна з цілей реформи бюджетної децентралізації в Україні.

МОДУЛЬ 4

ФІНАНСОВИЙ РИНОК І МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Тема 19. Фінансовий ринок

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Система економічно-правових відносин, пов'язана з купівлею-продажем, або випуском і обігом фінансових активів характеризує ...
 - а) грошовий ринок;
 - б) фінансовий ринок;
 - в) товарний ринок;
 - г) активний ринок.
2. У системі управління фінансами фінансовий ринок – це механізм взаємодії власників заощаджень, фінансових посередників і реальних інвесторів, який ґрунтується на ...
 - а) добровільній договірній основі;
 - б) грошових потоках;
 - в) законодавчому регулюванні;
 - г) міжнародній співпраці.
3. Мету функціонування фінансового ринку формують як ..
 - а) створення умов для нарощування обсягів ВВП країни;
 - б) забезпечення зростання матеріального добробуту громадян;
 - в) акумулювання та ефективне розміщення заощаджень в економіці;
 - г) забезпечення ліпших умов для державного регулювання розвитку економіки.
4. До функцій фінансового ринку входить ...
 - а) контрольна;
 - б) перерозподільна;
 - в) превентивна;
 - г) заощаджуюча.
5. За умовами передачі фінансових ресурсів у користування фінансовий ринок поділяють на ...
 - а) ринок грошей і ринок капіталів;
 - б) ринок позикового капіталу та ринок акціонерного капіталу;
 - в) біржовий і позабіржовий ринки;
 - г) валютний, кредитний і фондовий ринки.
6. За строком обігу фінансових активів ринок поділяють на ...
 - а) ринок позичкового капіталу та ринок акціонерного капіталу;
 - б) ринок грошей і ринок капіталів;

- в) первинний і вторинний ринки;
 - г) міжнародний і національний ринки.
7. За стадією обігу фінансових активів ринок поділяють на ...
- а) біржовий і позабіржовий ринки;
 - б) кредитний ринок і ринок цінних паперів;
 - в) ринок грошей і ринок капіталів;
 - г) первинний і вторинний ринки.
8. Ринок фінансових інструментів, які відображають права власності, і довгострокових боргових зобов'язань, – це ...
- а) ринок грошей;
 - б) валютний ринок;
 - в) ринок капіталів;
 - г) кредитний ринок.
9. Основна мета функціонування ринку грошей – це ...
- а) залучення коштів для підтримки оборотного капіталу суб'єктів господарювання та належного рівня їх ліквідності;
 - б) залучення коштів для підтримки основного капіталу суб'єктів господарювання та належного рівня їх ліквідності;
 - в) забезпечення модернізації та розширення виробництва;
 - г) формування власних фінансових ресурсів фінансових інститутів.
10. Основна мета функціонування первинного фінансового ринку – це ...
- а) залучення коштів для підтримки оборотного капіталу суб'єктів господарювання та належного рівня їх ліквідності;
 - б) мінімізація ризиків для інвесторів;
 - в) перерозподіл сфер впливу;
 - г) розширення масштабів міжнародного фінансового співробітництва.
11. Забезпечення ліквідності фінансових активів – це призначення ...
- а) біржового фінансового ринку;
 - б) позабіржового фінансового ринку;
 - в) первинного фінансового ринку;
 - г) вторинного фінансового ринку.
12. За рівнем організації фінансовий ринок поділяють на ...
- а) біржовий і позабіржовий ринки;
 - б) первинний і вторинний ринки;
 - в) кредитний ринок і ринок цінних паперів;
 - г) міжнародний і національний ринки.
13. За сферою поширення фінансовий ринок поділяють на ...
- а) кредитний ринок і ринок цінних паперів;
 - б) ринок грошей і ринок капіталів;

- в) первинний і вторинний ринки;
 - г) міжнародний і національний ринки.
14. За типом зобов'язань фінансовий ринок поділяють на ...
- а) ринок позичкового капіталу та ринок акціонерного капіталу;
 - б) біржовий і позабіржовий ринки;
 - в) кредитний ринок і ринок цінних паперів;
 - г) ринок грошей і ринок капіталів.
15. Фондова біржа характеризує ...
- а) первинний ринок цінних паперів;
 - б) вторинний ринок цінних паперів;
 - в) «вуличний» ринок цінних паперів;
 - г) організований ринок цінних паперів.
16. Фондова біржа – це інститут ...
- а) ринку цінних паперів;
 - б) кредитного ринку;
 - в) валютного ринку;
 - г) монетарного ринку.
17. Діяльність торгово-інформаційних систем, учасниками яких є фінансові посередники, забезпечує функціонування ...
- а) ринку акціонерного капіталу;
 - б) фондового ринку;
 - в) позабіржового фінансового ринку;
 - г) міжнародного фінансового ринку.
18. Публічна пропозиція інвесторам стати акціонерами компанії, зроблена нею вперше на міжнародній біржі, – це ...
- а) IPO;
 - б) SDR;
 - в) FOREX;
 - г) LIBOR.
19. За структурою фінансові ринки поділяють на ...
- а) міжнародні та національні;
 - б) сегментовані та інтегровані;
 - в) первинні та вторинні;
 - г) біржові та позабіржові.
20. До професійних учасників фінансового ринку належать ...
- а) представники державних інтересів на фінансовому ринку;
 - б) недепозитні фінансові інститути;
 - в) інститути позафінансової сфери;
 - г) міжнародні організації.

21. До прямих учасників операцій на фінансовому ринку НЕ належать:
- а) кредитори;
 - б) страховики;
 - в) страхувальники;
 - г) біржі.
22. На ринку цінних паперів фондова біржа виступає як ...
- а) емітент;
 - б) інвестор;
 - в) посередник;
 - г) державна наглядова структура.
23. До суб'єктів ринку цінних паперів належать ...
- а) емітенти;
 - б) посередники;
 - в) фондова біржа;
 - г) усі відповіді правильні.
24. Допоміжні функції на фінансовому ринку виконують ...
- а) інформаційні агентства;
 - б) пенсійні фонди;
 - в) кредитні спілки;
 - г) валютні спекулянти.
25. Сукупність консультаційних послуг, які передують фінансовим операціям чи надаються у процесі їх здійснення, – це ...
- а) хеджування;
 - б) аудиторські послуги;
 - в) фінансовий консалтинг;
 - г) інформаційні послуги.
26. Об'єктом фінансового ринку є ...
- а) фінансові резерви;
 - б) фінансові пасиви;
 - в) фінансові ресурси;
 - г) доходи та видатки.
27. Специфічні неречові активи, які є законними вимогами власників цих активів на отримання певного, як правило, грошового доходу в майбутньому, – це ...
- а) фінансові ресурси;
 - б) страхові резерви;
 - в) валютні цінності;
 - г) фінансові активи.

28. Предметом торгівлі на валютному ринку є ...
- а) іноземна валюта;
 - б) цінні папери;
 - в) кредити;
 - г) страховий захист.
29. Кредит, який відображає відносини купівлі-продажу між суб'єктами господарювання з відстрочкою платежу, – це ...
- а) банківський кредит;
 - б) комерційний кредит;
 - в) бланковий кредит;
 - г) споживчий кредит.
30. Відповідно до чинного законодавства України, до цінних паперів НЕ віднесено ...
- а) чеки;
 - б) акції;
 - в) ощадні сертифікати;
 - г) облігації.
31. Облігація внутрішньої державної позики – це інструмент ...
- а) фондового ринку;
 - б) ринку державних цінних паперів;
 - в) кредитного ринку;
 - г) усі відповіді правильні.
32. Фондові деривативи – це ...
- а) інструменти власності;
 - б) інструменти позики;
 - в) основні (базові) цінні папери;
 - г) похідні цінні папери.
33. Документ, який засвідчує право на певну частину власності господарського товариства і дає право на отримання доходу від неї у вигляді дивідендів, – це ...
- а) облігація;
 - б) казначейський вексель;
 - в) акція;
 - г) депозитний сертифікат.
34. Залежно від емітента, облігації поділяють на ...
- а) державні, місцеві та інституційні;
 - б) процентні, дисконтні, конвертовані;
 - в) строкові, безстрокові та облігації з правом дострокового погашення;
 - г) забезпечені та незабезпечені.

35. Опціони, свопи та варранти належать до ...
- а) інструментів хеджування;
 - б) інструментів інформування;
 - в) інструментів власності;
 - г) валютних цінностей.
36. Невизначеність, пов'язану з часом отримання та розміром доходу по фінансовому активу в майбутньому, відображає така його властивість, як ...
- а) ліквідність;
 - б) платоспроможність;
 - в) конвертованість;
 - г) ризиковість.
37. Як властивість фінансового активу, подільність характеризує ...
- а) максимальний обсяг фінансового активу, який можна придбати;
 - б) мінімальний обсяг фінансового активу, який можна продати;
 - в) перерозподільну функцію фінансового ринку;
 - г) можливість перетворення фінансового активу на інший фінансовий актив.
38. Спроможність вбирати й торгувати великою кількістю фінансових активів за низьких додаткових витрат і без суттєвих коливань курсів характеризує ...
- а) ліквідність фінансового ринку;
 - б) ефективність фінансового ринку;
 - в) платоспроможність фінансового ринку;
 - г) досконалість фінансового ринку.
39. Організація та повноцінне функціонування фінансового ринку залежать від дотримання такого принципу:
- а) обмежений доступ до інформації для суб'єктів фінансового ринку;
 - б) реальний захист емітентів;
 - в) конкурентоспроможність;
 - г) децентралізація.
40. Один із державних регуляторів фінансового ринку в Україні – це ...
- а) Українська асоціація торговців цінними паперами;
 - б) Перша фондова торгова система;
 - в) Національний банк України;
 - г) Українська міжбанківська валютна біржа.

**Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.**

1. Фінансовий ринок – це сукупність економічних відносин, яка опосередковує перерозподіл частини вартості ВВП з метою формування й використання фінансових ресурсів, які залучаються державою для задоволення окремих суспільних потреб.
2. Фінансовий ринок – це система економічних та правових відносин, пов’язаних з купівлею – продажем або випуском та обігом фінансових активів.
3. Основна мета функціонування фінансового ринку полягає в акумулюванні та ефективному розміщенні заощаджень в економіці.
4. Фінансовий ринок виконує регулюючу та фіскальну функції.
5. Фінансовий ринок реалізує роль «фінансового барометра» розвитку національної економіки.
6. Фінансовий ринок складається з кредитного ринку, валютного ринку, ринку капіталів та інвестиційного ринку.
7. Розширенню кредитного ринку та ринку цінних паперів сприяє збільшення обсягів грошових заощаджень населення і вільних коштів підприємств.
8. Грошовий ринок – це ринок готівкових грошей, короткострокових кредитних операцій, валюти.
9. Фінансовий ринок можна поділити на первинний, вторинний і позабіржовий.
10. Грошовий ринок є сегментом страхового ринку.
11. Позабіржовий фінансовий ринок функціонує у формі торговельно-інформаційних систем.
12. Процедура лістингу сприяє посиленню захисту інтересів інвесторів на фінансовому ринку.
13. Характеристики фінансових активів включають ліквідність, ризиковість, подільність, конвертованість, комплексність.
14. Чинний механізм оподаткування впливає на склад та інтенсивність операцій з фінансовими активами.
15. Фінансові активи емітують на вторинному фінансовому ринку.
16. Віртуальні активи – це різновид фінансових ресурсів.
17. Для розвитку економіки України важливе розширення фінансових можливостей суб’єктів господарювання шляхом емісії цінних паперів.
18. Об’єкти ринку цінних паперів включають різні види дотацій, субсидій, облігацій.
19. Акція – інструмент позики, а облігація – інструмент власності на фінансовому ринку.

20. Акція – цінний папір, який відображає відносини позики інвестора та емітента акції.
21. Ринкова вартість акції завжди вища за її номінальну вартість.
22. Облігація – похідний цінний папір.
23. Розміщення цінних паперів на ринку може здійснюватися через посередників.
24. Одним із суб'єктів фінансового ринку є держава.
25. Продавці та покупці виступають прямими учасниками операцій на фінансовому ринку.
26. Емітенти – це суб'єкти фінансового ринку, які отримують позики від кредиторів під певні гарантії їх повернення та за певну плату у формі відсотка.
27. Інвестори – фізичні та юридичні особи країни, а також іноземні громадяни, фірми, держави, які вкладають особисті, позичені або залучені кошти в об'єкти страхування.
28. Фінансові посередники здійснюють ефективний розподіл фінансових ресурсів інвесторів у часі.
29. Основна мета діяльності бірж як інституту фінансового ринку – це одержання прибутку.
30. Фондова біржа – центр торгівлі цінними паперами на фінансовому ринку.
31. Держава фінансує діяльність валютної біржі.
32. Інститути позафінансової сфери – це фізичні особи.
33. До депозитних фінансових інститутів належать фондові та валютні біржі, банківські установи, брокерські компанії.
34. Депозитарій цінних паперів зосереджує попит і пропозицію фінансових активів.
35. Розрахунково-клірингові центри працюють з рахунками учасників депозитарію.
36. Брокери укладають угоди від імені клієнта та за його дорученням, а також отримують винагороду у вигляді комісійних.
37. Основні учасники операцій на валютному ринку – це інвестори та емітенти.
38. Надання відповідних гарантій клієнтам страхових компаній входить до заходів фінансової політики у сфері фондових ринків.
39. В Україні діє національна рейтингова шкала позичальників та окремих боргових інструментів.
40. Фінансові посередники залучені до саморегулювання фінансового ринку.

Тема 20. Страхування та страховий ринок

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Специфічна ознака економічної категорії «страхування» – це ...
 - а) грошові безеквівалентні відносини;
 - б) розподільні та перерозподільні відносини;
 - в) замкнуті між учасниками страхування відносини;
 - г) поворотні відносини.
2. До функцій страхування не належить ...
 - а) перерозподільна;
 - б) ризикова;
 - в) виробнича;
 - г) попереджувальна.
3. Призначення страхування полягає у ...
 - а) формуванні фінансових ресурсів;
 - б) вирівнюванні втрат у сімейних доходах;
 - в) нарощуванні обсягів оборотного капіталу;
 - г) зростанні суспільного добробуту.
4. Як різновид фінансових ресурсів страхові фонди формуються за рахунок:
 - а) грошових внесків;
 - б) грошових і матеріальних внесків;
 - в) грошових, матеріальних і нематеріальних внесків;
 - г) корпоративних прав.
5. До методів формування й використання страхових фондів відноситься ...
 - а) централізоване страхове забезпечення;
 - б) самострахування;
 - в) колективне страхове забезпечення;
 - г) усі відповіді правильні.
6. Страхування, яке ґрунтується на індивідуальній відповідальності й полягає в тому, що кожна юридична і фізична особа формує власні страхові фонди за рахунок власних ресурсів і доходів, – це ...
 - а) колективні страхові фонди;
 - б) централізоване страхове забезпечення;
 - в) самострахування;
 - г) обов'язкове страхування.
7. Як результат централізованого страхового забезпечення створюють ...

- а) фінансові резерви – суб'єкти господарської діяльності;
 - б) строкові вклади – фізичні особи;
 - в) резервні фонди – органи державної влади й місцевого самоврядування;
 - г) резерви – банківські установи.
8. Солідарна відповідальність передбачається при ...
- а) централізованому страховому забезпеченні;
 - б) самострахуванні;
 - в) колективному страховому забезпеченні;
 - г) добровільному страхуванні.
9. Коло суб'єктів страхування охоплює ...
- а) страховиків;
 - б) страхувальників;
 - в) застрахованих осіб;
 - г) усі відповіді правильні.
10. Страхова компанія, яка діє на підставі відповідної ліцензії, беручи на себе зобов'язання щодо створення колективного страхового фонду і виплати з нього страхового відшкодування, – це ...
- а) диспашер;
 - б) страховик;
 - в) страхувальник;
 - г) співстраховик.
11. Страховик, який бере для перестрахування договір страхування і зобов'язання з нього, – це ...
- а) перестраховик;
 - б) перестрахувальник;
 - в) співстраховик;
 - г) страховик.
12. Особа, яка на підставі відповідної угоди сплачує страхові внески до страхового фонду, – це ...
- а) страховик;
 - б) страхувальник;
 - в) аудитор;
 - г) перестраховик.
13. Виплата страховиком застрахованому (або отримувачу) повної чи часткової суми збитків, – це ...
- а) страховий тариф;
 - б) страховий платіж;
 - в) страхове відшкодування;
 - г) страхова сума.

14. Документ, який засвідчує факт страхування, – це ...
- а) страхова накладна;
 - б) страховий вексель;
 - в) страховий чек;
 - г) страховий поліс.
15. Можлива подія, настання якої може спричинити збитки, – це ...
- а) страхова подія;
 - б) страховий випадок;
 - в) страхова можливість;
 - г) страхова дія.
16. Відношення страхової суми до вартісної оцінки об'єкта страхування характеризує ...
- а) страхове забезпечення;
 - б) страхове відшкодування;
 - в) страхова позика;
 - г) страховий коефіцієнт.
17. Страхове забезпечення не може перевищувати ...
- а) 60%;
 - б) 80%;
 - в) 100%;
 - г) 120%.
18. Страхове поле характеризує ...
- а) конкретні об'єкти страхування за їхньою страховою сумою та ступенем ймовірності нанесення шкоди;
 - б) фактичну кількість застрахованих осіб, об'єктів чи діючих страхових угод на певній території;
 - в) максимальну кількість об'єктів, які можна застрахувати;
 - г) територію, на яку поширюється діяльність страхової компанії.
19. Сукупність укладених певною компанією угод як з окремого виду страхування, так і з усіх видів, – це ...
- а) страховий кейс;
 - б) страхова сумка;
 - в) страховий портфель;
 - г) страховий пакет.
20. Згідно з міжнародною термінологією, страховий внесок – це ...
- а) страховий поліс;
 - б) страхове відшкодування;
 - в) страхова премія;
 - г) страховий портфель.

21. Добровільне об'єднання страховиків для спільного страхування ризиків – це ...
- а) страховий пул;
 - б) перестрахування;
 - в) страхова асоціація;
 - г) страхове товариство.
22. Форми організації страхування класифікують на ...
- а) первинне і вторинне;
 - б) обов'язкове й добровільне;
 - в) державне та місцеве;
 - г) загальнодержавне й міжнародне.
23. Виплата відшкодування за завдані третім особам збитки здійснюється при ...
- а) соціальному страхуванні;
 - б) особовому страхуванні;
 - в) майновому страхуванні;
 - г) страхуванні відповідальності.
24. Страховик відіграє ключову роль при встановленні загальних вимог і порядку здійснення ...
- а) обов'язкового страхування;
 - б) добровільного страхування;
 - в) страхового відшкодування;
 - г) соціального страхування.
25. Не є класом страхування ...
- а) майнове страхування;
 - б) медичне страхування;
 - в) добровільне страхування;
 - г) страхування відповідальності.
26. Майнові інтереси, пов'язані з життям, здоров'ям, працездатністю та додатковою пенсією, захищає ...
- а) обов'язкове страхування;
 - б) особове страхування;
 - в) майнове страхування;
 - г) страхування відповідальності.
27. Серед класів страхування життя відсутнє ...
- а) безперервне страхування здоров'я;
 - б) пенсійне страхування;
 - в) страхування кредитів;
 - г) страхування до народження дитини.

28. Страхування, яке здійснюється на випадок хвороби чи травми як в обов'язковій, так і додатково в добровільній формі через державні та недержавні структури, – це ...
- а) соціальне страхування;
 - б) особове страхування;
 - в) медичне страхування;
 - г) обов'язкове страхування.
29. Прикладом страхування відповідальності є страхування ...
- а) фінансових ризиків;
 - б) на випадок хвороби чи травми;
 - в) дітей до вступу до шлюбу;
 - г) немає правильної відповіді.
30. Соціальне страхування характеризується ...
- а) добровільністю;
 - б) обов'язковістю;
 - в) відносно великим розміром страхових внесків;
 - г) відносно малим розміром страхового відшкодування.
31. За родом небезпеки Європейське Співтовариство поділяє страхування на:
- а) обов'язкове і добровільне;
 - б) майнове, особисте, відповідальності;
 - в) коротко-, середньо- і довгострокове;
 - г) страхування життя і пенсій та відмінне від них страхування.
32. Особлива сфера грошових відносин, де об'єктом купівлі-продажу виступає специфічна послуга – страховий захист, – це ...
- а) страхова політика;
 - б) страхова біржа;
 - в) страховий ринок;
 - г) страхова послуга.
33. Грошові потоки на страховому ринку НЕ охоплюють ...
- а) страхові внески;
 - б) перестрахування;
 - в) страхове відшкодування;
 - г) страховий захист.
34. Товаром на страховому ринку виступає страховий ...
- а) внесок;
 - б) збір;
 - в) платіж;
 - г) захист.

35. Мінова вартість товару «страховий захист» визначається на основі ...
- а) аудиторської перевірки;
 - б) актуарних розрахунків;
 - в) інвестиційного проєкту;
 - г) страхового полісу.
36. Покупці на страховому ринку – це ...
- а) юридичні та фізичні особи;
 - б) страхові компанії;
 - в) страхові посередники;
 - г) перестраховики.
37. Страховики, створені фінансово-промисловими групами, перш за все з метою обслуговування їхніх потреб у страхуванні, – це ...
- а) перестраховики;
 - б) актуарії;
 - в) кептивні страхові компанії;
 - г) венчурні страхові компанії.
38. Від імені страховика та за його дорученням відповідно до наданих повноважень на страховому ринку діють ...
- а) диспашери;
 - б) страхові агенти;
 - в) страхові брокери;
 - г) аудитори.
39. Фінансові ресурси страховиків містять ...
- а) статутний капітал;
 - б) прибуток;
 - в) податки;
 - г) страхові внески.
40. Страхові резерви страховиків можуть бути представлені ...
- а) депозитами;
 - б) нерухомим майном;
 - в) банківськими металами;
 - г) усі відповіді правильні.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Відповідь обґрунтуйте.

1. Термін «страхування» в перекладі з латинської означає “гарантія успіху”.
2. Страхування – це система економічних відносин, що пов’язана із передачею ризиків матеріальних і фінансових втрат юридичним особам.

3. Страхування – це різновид правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних і юридичних осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування.
4. Специфічною ознакою страхування як фінансової категорії є перерозподіл збитків у часі й просторі.
5. Страхові фонди створюються в результаті розподілу ВВП.
6. Страхові фонди можуть бути створені на засадах самострахування.
7. Фонди самострахування формуються централізованим методом.
8. Страховики – юридичні особи та дієздатні громадяни, які уклали зі страховими компаніями договори страхування.
9. Перші страховики виникли у формі товариств взаємного страхування.
10. Фізична особа, яка за дорученням страховика укладає договір страхування, – це застрахована особа.
11. Страхувальники – це особи, які беруть участь тільки в особистому страхуванні.
12. Страхувальник зобов'язаний вчасно вносити страхові платежі та повідомляти страховика про настання страхового випадку.
13. Страховий випадок – це будь-який нещасний випадок, який стався із застрахованою особою.
14. Страхова премія – плата за страхування, яку власник поліса вносить страховій компанії згідно з договором страхування.
15. Страхова премія може набувати грошової або матеріальної форми.
16. Добровільна форма медичного страхування координується державними структурами.
17. Пенсійне страхування належить до класів страхування життя.
18. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів належить до класів страхування життя.
19. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування – це система гарантій, які надаються з метою забезпечення соціального захисту громадян за рахунок державних страхових фондів.
20. Об'єктом особового страхування виступає життя, здоров'я, працездатність громадян.
21. Класи страхування життя охоплюють страхування життя до шлюбу і до народження дитини, інвестиційне, безперервне страхування життя та пенсійне страхування.
22. Вступ до шлюбу – це страховий випадок за змішаного страхування життя.

23. Таблицю смертності складають на основі показників статистичного обліку населення в країні.
24. Під час укладання договору страхування життя розмір страхової суми визначає тільки страховик.
25. При достроковому припиненні договору страхування життя страхувальник одержує викупну суму.
26. Поступове накопичення коштів протягом дії договору страхування для здійснення страхової виплати характерне для страхування дітей від нещасних випадків.
27. Особове страхування від нещасних випадків на транспорті здійснюється на добровільній основі.
28. Страховий ринок – частина фінансового ринку, де об'єктом купівлі-продажу виступає страховий захист, формуються попит і пропозиція на нього.
29. Грошові потоки на страховому ринку складаються винятково зі страхових платежів і виплати страхового відшкодування.
30. До складу суб'єктів страхового ринку входять дві основні компоненти – страхувальники (страхової компанії) і страховики (клієнти страхової компанії).
31. Страховий брокер – юридична чи фізична особа, яка зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності та діє на страховому ринку від свого імені на підставі доручень страхувальника (або страховика, який виступає перестраховальником).
32. Диспашер встановлює причини настання страхового випадку, характер і розмір збитків, їх розподіл між учасниками страхового випадку.
33. Зміст ризику і міра його вірогідності визначає межі страхового захисту.
34. Чим більша ймовірність ризику, тим швидше й дешевше можна організувати його страхування.
35. Порядок створення та діяльності страховиків регулюється законодавством держави.
36. Мінімальний розмір статутного капіталу страховиків в Україні встановлено в іноземній валюті.
37. Відповідно до чинного законодавства, статутний капітал страховика заборонено створювати за рахунок коштів страхових резервів.
38. Фінансова надійність страховика забезпечується видами страхування, які він здійснює.

39. Позначена у страховому полісі частина збитку, яка при настанні страхової події не відшкодовується страховиком, – це франшиза.
40. Функції державного регулювання національного страхового ринку покладені на Національний банк України.

Тема 21. Міжнародні фінанси

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Матеріальним проявом міжнародних фінансових відносин є ...
 - а) світовий валютний ринок;
 - б) грошові фонди, створення та використання яких здійснюється на світовому рівні;
 - в) фінансово-економічні взаємовідносини між країнами;
 - г) система міжнародних банківських переказів.
2. До суб'єктів міжнародних фінансів віднесено ...
 - а) юридичних осіб;
 - б) фізичних осіб;
 - в) держави;
 - г) усі відповіді правильні.
3. Оберіть правильне твердження:
 - а) грошові фонди, які утворюються й використовуються на світовому рівні, – результат міжнародних фінансових потоків;
 - б) грошові фонди, які утворюються й використовуються на світовому рівні, – результат міжнародних і багатосторонніх угод;
 - в) грошові фонди, які утворюються й використовуються на світовому рівні, – результат діяльності міжнародних фінансових інститутів;
 - г) міжнародні фінансові потоки – результат утворення й використання грошових фондів на світовому рівні.
4. До каналів руху міжнародних фінансових потоків НЕ належать ...
 - а) іноземні інвестиції в основний капітал;
 - б) національні інвестиції в оборотний капітал;
 - в) валютні операції;
 - г) внески до статутних капіталів міжнародних організацій.
5. Світовий перерозподіл фінансових ресурсів забезпечує ...
 - а) обмеження конкуренції;
 - б) зростання конкуренції;
 - в) націоналізацію господарських відносин;

- г) обмеження ефективності використання ресурсів економічного розвитку.
6. Інституціональний підхід передбачає визначення світового фінансового ринку як ...
- а) сукупності міжнародних фінансових потоків;
 - б) системи економічних відносин, що забезпечує перерозподіл вартості у міжнародних економічних відносинах та акумуляцію міжнародних фінансових потоків з метою забезпечення безперервності та рентабельності процесів відтворення у світовому масштабі;
 - в) інтеграції національних фінансових ринків;
 - г) сукупності банків, спеціалізованих фінансово-кредитних установ, бірж, через які проходять міжнародні фінансові потоки.
7. Базою виникнення світового фінансового ринку є ...
- а) міжнародні та національні економічні інтереси;
 - б) національні фінансові ринки;
 - в) передові інформаційні технології;
 - г) діяльність міжнародних фінансових інститутів.
8. До характерних рис світового фінансового ринку належить ...
- а) глобальність;
 - б) диверсифікація правил і стандартів фінансових операцій;
 - в) уніфікація інструментів фінансових угод і використовуваних фінансових активів;
 - г) регульовані масштаби функціонування.
9. Світові фінансові центри у країнах, що розвиваються, виникають у тому числі завдяки ...
- а) максимізації державного втручання у проведення фінансових операцій;
 - б) лібералізації валютного законодавства;
 - в) вищому рівню національного оподаткування;
 - г) адміністративним рішенням.
10. До офшорної зони належить територія, де ...
- а) запроваджено преференції для вітчизняних підприємств;
 - б) повністю скасовано оподаткування господарських операцій;
 - в) мінімальний рівень оподаткування;
 - г) встановлено пільги для діяльності іноземних компаній.
11. З метою регулювання діяльності іноземних суб'єктів в Україні використовують такі режими:
- а) національний, найбільшого сприяння, спеціальний;

- б) особливий, пільговий, антидемпінговий;
 - в) вільний, звичайний, преференційний;
 - г) загальний, спеціальний, особливий.
12. Світовий фінансовий ринок НЕ охоплює світовий ринок ...
- а) срібла;
 - б) золота;
 - в) деривативів;
 - г) титулів власності.
13. За часом реалізації майнових прав світовий фінансовий ринок поділяють на ...
- а) кредитний ринок і ринок цінних паперів;
 - б) кредитний ринок і фондовий ринок;
 - в) ринок грошей і ринок капіталів;
 - г) валютний ринок і кредитний ринок.
14. Процес перетворення малоліквідних фінансових активів на інструменти ринку капіталів, які придатні для продажу, – це ...
- а) сек'юритизація кредитів;
 - б) банківське резервування;
 - в) валютний арбітраж;
 - г) депонування кредитів.
15. Основу розвитку міжнародного валютного ринку складає ...
- а) потреба у формуванні золотовалютних запасів центральних банків країн світу;
 - б) міжнародний рух капіталів;
 - в) страхування валютно-кредитних ризиків;
 - г) потреба у проведенні розрахунків за допомогою міжнародних платіжних засобів.
16. На діючий курс валют впливають такі чинники:
- а) економічні, фінансові, політичні;
 - б) екологічні, соціальні, демографічні;
 - в) політичні, соціальні, екологічні;
 - г) економічні, екологічні, культурні.
17. Світовий ринок капіталів містить таку складову, як світовий ринок ...
- а) деривативів;
 - б) золота;
 - в) титулів власності;
 - г) валюти.
18. Сегментами світового ринку боргових зобов'язань є ринки ...

- а) акцій і депозитарних розписок;
 - б) банківських кредитних зобов'язань і облігацій;
 - в) акцій і облігацій;
 - г) депозитарних розписок і банківських кредитних зобов'язань.
19. Обіговий цінний папір, який є субститутутом акцій іноземних компаній, – це ...
- а) фондовий дериватив;
 - б) облігація;
 - в) депозитарна розписка;
 - г) депозитний сертифікат.
20. Інструменти торгівлі фінансовим ризиком, ціни яких прив'язані до інших активів, – це ...
- а) фондові деривативи;
 - б) єрвалюти;
 - в) депозитарні розписки;
 - г) золоті сертифікати.
21. Інвестиційні структури, які здійснюють спекулятивні операції на фондовому, валютному, товарно-сировинному ринках, використовуючи похідні фінансові інструменти, – це ...
- а) пенсійні фонди;
 - б) грошові фонди;
 - в) хедж-фонди;
 - г) інвестиційні компанії.
22. До основних форм міжнародних розрахунків віднесено ...
- а) платіжні доручення, кредити, облігації;
 - б) інкасо, акредитив, банківський переказ;
 - в) платіжні інструкції та акредитиви;
 - г) кредити, депозити, перекази.
23. Як форма міжнародних розрахунків акредитив забезпечує гарантію своєчасної оплати товарів в інтересах ...
- а) імпортера;
 - б) експортера;
 - в) обслуговуючого банку;
 - г) держави.
24. Одержання банком за дорученням клієнта платежу від імпортера за відвантажені на його адресу товари та надані послуги передбачає така форма міжнародних розрахунків:
- а) акредитив;
 - б) платіж на відкритий рахунок;

- в) банківський переказ;
 - г) інкасо.
25. Іменний грошовий документ, який дає власнику право придбати товари та послуги з використанням безготівкових розрахунків, – це ...
- а) чек;
 - б) кредитна картка;
 - в) вексель;
 - г) тратта.
26. Періодичні платежі імпортера експортеру після одержання товару, як правило, в установлені строки здійснюються у процесі ..
- а) банківських переказів;
 - б) платежів на відкритий рахунок;
 - в) використання кредитних карток;
 - г) клірингу.
27. У процесі міжнародних розрахунків для обслуговування торгівлі цінними паперами використовується така міжнародна автоматизована система:
- а) SWIFT;
 - б) REPO;
 - в) CEDEL;
 - г) REUTERS.
28. Міжнародні фінансові організації класифікують на ...
- а) державні та локальні;
 - б) всесвітні та регіональні;
 - в) локальні та загальні;
 - г) тимчасові та постійні.
29. За умовами членства міжнародні фінансові організації класифікують на ...
- а) відкриті та закриті;
 - б) загальні та спеціалізовані;
 - в) кредитні та депозитні;
 - г) міждержавні та неурядові.
30. За функціями міжнародні фінансові організації класифікують на ...
- а) відкриті та закриті;
 - б) універсальні та спеціалізовані;
 - в) кредитні та депозитні;
 - г) міжурядові та неурядові.

31. За характером повноважень Міжнародний валютний фонд належить до ...
- а) міжнародних фінансових організацій координаційного типу;
 - б) міжнародних фінансових організацій з окремими наднаціональними функціями;
 - в) регіональних фінансових організацій;
 - г) наднаціональних міжнародних фінансових організацій.
32. Спеціалізовані інститути ООН за класифікацією належать до ...
- а) глобальних міжнародних фінансових інститутів;
 - б) регіональних міжнародних фінансових інститутів;
 - в) неурядових фінансових інститутів;
 - г) кредитних міжнародних фінансових інститутів.
33. Розвитку міжнародної торгівлі й співробітництва у сфері валютного регулювання та надання кредитів у іноземній валюті для вирівнювання платіжних балансів країн-членів сприяє...
- а) МВФ;
 - б) МБРР;
 - в) Світовий банк;
 - г) ЄБРР.
34. Система кредитування, що використовує МВФ, не містить такої форми:
- а) безпосереднє кредитування;
 - б) поетапне кредитування;
 - в) пільгове кредитування;
 - г) портфельне кредитування.
35. До групи Світового банку належить ...
- а) МВФ;
 - б) ООН;
 - в) МБРР;
 - г) ЄБРР.
36. Одна з форм кредитування, яку використовує МБРР, – це ...
- а) соціальні позики;
 - б) інвестиційні кредити;
 - в) «зелені» облігації;
 - г) інвестиційні трансферти.
37. Європейська зелена угода ініційована Європейською комісією з метою досягнення ...
- а) статутних цілей Європейського Союзу;
 - б) домінування країн – членів ЄС на світовому фінансовому ринку;

- в) консенсусу з іншими центрами глобальної фінансової системи;
 - г) Цілей сталого розвитку.
38. Фінансування проєктів регіонального, галузевого та загальноєвропейського значення здійснює ...
- а) Європейський центральний банк;
 - б) БАГІ;
 - в) ЄБРР;
 - г) МВФ.
39. Організація, заснована з метою сприяння країнам, що розвиваються, у залученні іноземних інвестицій шляхом страхування інвесторів від таких специфічних ризиків, як війни і заворушення, тощо – це ...
- а) ОЕСР;
 - б) МФК;
 - в) БАГІ;
 - г) МБРР.
40. Лондонський клуб кредиторів ...
- а) розв'язує проблеми врегулювання платежів за державним боргом країни;
 - б) координує кредитну політику країн-членів;
 - в) є міжнародним союзом страховиків кредитів та інвестицій;
 - г) розв'язує проблеми врегулювання приватної зовнішньої заборгованості країн-боржників.

**Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.**

1. Міжнародні фінанси – це сукупність перерозподільних відносин, що виникають у зв'язку з рухом вартості між окремими країнами та в процесі формування й використання на світовому та регіональному рівнях цільових грошових фондів.
2. Міжнародні фінанси – це сукупність банків, валютних і фондових бірж, міжнародних фінансових інституцій, регіональних фінансово-кредитних установ, міжнародних і регіональних економічних організацій та об'єднань, через які здійснюється рух світових фінансових потоків.
3. За допомогою міжнародних фінансів здійснюється перерозподіл фінансових ресурсів.
4. Міжнародні фінансові відносини матеріалізуються в грошових фондах, створення й використання яких здійснюється на світовому

рівні для задоволення суспільних потреб, які мають міжнародне значення.

5. До каналів руху міжнародних фінансових потоків належать валютні операції та іноземні інвестиції в основний капітал.
6. На склад і структуру міжнародних фінансових потоків впливають процеси глобалізації, фрагментації та локалізації.
7. Сучасні мегатренди розвитку міжнародних фінансів включають регулювання («регтех») і технології («фінтех»).
8. Суб'єктами міжнародних фінансових відносин виступають фізичні, юридичні особи та держави в особі урядів різних країн, а також міжнародні організації.
9. Розвиток «бульбашкової економіки» ґрунтується на надмірній активізації операцій на глобальному ринку деривативів.
10. Фінансіалізація – це позитивний тренд розвитку світової економічної системи.
11. Міжнародний фінансовий ринок – це глобальна система акумулювання вільних фінансових ресурсів.
12. Світовий фінансовий ринок розвивається згідно з об'єктивними економічними законами, без впливу та регулювання з боку національних чи міжнародних інституцій.
13. Уніфікація правил і стандартів операцій належить до характерних рис світового фінансового ринку.
14. Євроринок – частина світового ринку позичкових капіталів, на якому банки здійснюють депозитно-кредитні операції в єрвалютах.
15. Світові фінансові центри – це ті місця, де торгівля фінансовими активами між резидентами різних країн має особливо великі масштаби.
16. Світові фінансові центри слугують податковою схованкою для резидентів різних країн.
17. У міжнародних фінансових відносинах віртуальні активи використовуються як базові фінансові активи.
18. В основі розвитку глобального валютного ринку лежать потреби міжнародної торгівлі.
19. У структурі обороту світового валютного ринку сьогодні домінує євро.
20. Сегменти світового ринку боргових зобов'язань – це міжнародний кредитний ринок і міжнародний ринок боргових цінних паперів.
21. Міжнародний ринок банківських кредитів входить до складу міжнародного валютного ринку.

22. На міжнародному ринку облігацій інвесторами є переважно страхові компанії, ощадні банки та пенсійні фонди.
23. Для сучасного стану розвитку світового ринку прямих іноземних інвестицій характерний високий рівень монополізації.
24. Хедж-фонди – це найбільші у світі інституційні інвестори.
25. Хедж-фонди здійснюють спекулятивні операції на різних сегментах світового фінансового ринку, використовуючи похідні фінансові інструменти.
26. IPO – це публічна пропозиція інвесторам стати акціонерами компанії, зроблена нею вперше на міжнародній біржі.
27. Світовий ринок золота функціонує винятково з метою задоволення потреб промислово-побутового характеру.
28. Валютний курс – це ціна національної грошової одиниці в натуральних показниках.
29. У міжнародних розрахунках використовують виключно офіційні валюти.
30. Для проведення міжнародних розрахунків банки відкривають рахунки РЕПО.
31. Використання іноземної валюти як засобу обігу, одиниці розрахунку та засобу збереження – це її конвертованість.
32. При здійсненні міжнародних розрахунків суб'єкти господарювання використовують акредитив.
33. SWIFT – це провідне міжнародне об'єднання у сфері передачі фінансових повідомлень.
34. Основне джерело фінансових ресурсів міжнародних організацій – це вступні та членські внески держав-членів організацій.
35. Міжнародні та регіональні валютно-кредитні й фінансові організації – це інститути, створені на основі міждержавних угод для врегулювання міжнародних економічних відносин, зокрема валютно-кредитних і фінансових.
36. Метою діяльності міжнародних фінансових організацій є міждержавне валютне та кредитно-фінансове регулювання.
37. Міжнародні фінансові інститути виконують функцію надання фінансової допомоги у формі кредиту.
38. Україна – член Міжнародного валютного фонду.
39. Бернський союз – це міжнародний союз страховиків кредитів та інвестицій.
40. Міжнародні фінанси відіграли важливу роль у забезпеченні суверенітету Української держави.

Тема 22. Фінансова безпека держави

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Складові економічної безпеки держави такі:
 - а) доходи, витрати, баланс бюджету;
 - б) інтереси, стійкість, незалежність, відтворення;
 - в) економічну стратегію й тактику;
 - г) органи державної влади та управління.
2. Захищеність фінансових інтересів держави і суб'єктів господарювання та їх забезпеченість фінансовими ресурсами, необхідними для задоволення потреб і виконання зобов'язань, – це ...
 - а) фінансова незалежність;
 - б) фінансова безпека;
 - в) фінансова ініціатива;
 - г) фінансова політика.
3. Спосіб і ступінь узгодження національних, корпоративних та індивідуальних інтересів – це базовий чинник впливу на стан ...
 - а) національної безпеки;
 - б) економічної безпеки;
 - в) інформаційної безпеки;
 - г) фінансової безпеки.
4. Здатність фінансової системи України забезпечити ефективне функціонування її економічної системи, а також стале економічне зростання – це ...
 - а) національна безпека;
 - б) економічна безпека;
 - в) фінансова безпека;
 - г) державна безпека.
5. Об'єкт фінансової безпеки держави – це ...
 - а) фінансова система;
 - б) фінансова політика;
 - в) фінансовий механізм;
 - г) фінансовий менеджмент.
6. Серед факторів формування фінансової безпеки держави відсутній ...
 - а) характер державної фінансової політики;
 - б) політичний клімат у країні;
 - в) рівень якості законодавства;
 - г) немає правильної відповіді.

7. Фінансова стабільність характеризує здатність фінансової системи країни ...
- а) управляти фінансовими ризиками;
 - б) забезпечувати ефективний розподіл фінансових ресурсів;
 - в) створювати умови для функціонування фінансової системи під час кризи;
 - г) усі відповіді правильні.
8. Ризик боргової залежності характерний для ...
- а) домогосподарств і суб'єктів господарювання;
 - б) суб'єктів господарювання і держави;
 - в) домогосподарств і держави;
 - г) всіх економічних суб'єктів.
9. Аспектами фінансової безпеки держави є ...
- а) грошово-кредитна та бюджетна безпеки;
 - б) внутрішня та зовнішня безпеки;
 - в) безпека суб'єктів господарювання й домогосподарств;
 - г) національна та міжнародна безпеки.
10. Зовнішній аспект фінансової безпеки держави визначає ...
- а) рівень політичної стабільності;
 - б) масштаб тіньової економіки;
 - в) фінансовий суверенітет країни;
 - г) досконалість інституційної бази.
11. Підсистеми фінансової безпеки держави містять ...
- а) грошово-кредитну та бюджетну безпеки;
 - б) внутрішню та зовнішню безпеки;
 - в) безпеку суб'єктів господарювання й домогосподарств;
 - г) національну та міжнародну безпеки.
12. Оптимальне задоволення потреб національної економіки в капітальних вкладеннях – це завдання формування належного рівня ...
- а) грошово-кредитної безпеки;
 - б) безпеки банківської системи;
 - в) бюджетної безпеки;
 - г) інвестиційної безпеки.
13. Підтримання стабільності національної грошової одиниці – це завдання формування належного рівня ...
- а) грошово-кредитної й валютної безпеки;
 - б) грошово-кредитної безпеки й безпеки банківської системи;
 - в) грошово-кредитної й бюджетної безпеки;

- г) валютної безпеки й безпеки фондового ринку.
14. Структурні компоненти фінансової безпеки держави містять ...
- а) грошово-кредитну та бюджетну безпеки;
 - б) внутрішню та зовнішню безпеки;
 - в) безпеку суб'єктів господарювання й домогосподарств;
 - г) національну та міжнародну безпеки.
15. Рівень фінансової безпеки суб'єктів господарювання залежить від ...
- а) якості фінансового менеджменту;
 - б) застосування сучасних інформаційних технологій;
 - в) ефективності використання капіталу;
 - г) усі відповіді правильні.
16. Рівні фінансової безпеки держави охоплюють ...
- а) грошово-кредитну та бюджетну безпеки;
 - б) внутрішню та зовнішню безпеки;
 - в) безпеку суб'єктів господарювання й домогосподарств;
 - г) національну та міжнародну безпеки.
17. Системи забезпечення фінансової безпеки держави включають таку складову:
- а) матеріальну;
 - б) кадрову;
 - в) інформаційну;
 - г) усі відповіді правильні.
18. За характером спрямування загрози фінансовій безпеці класифікують на ...
- а) прямі та непрямі;
 - б) наявні та потенційні;
 - в) традиційні та нові;
 - г) постійні та раптові.
19. За характером зіткнення загрози фінансовій безпеці класифікують на ...
- а) внутрішні, зовнішні, транснаціональні, глобальні;
 - б) загальнонаціональні, локальні, індивідуальні, групові;
 - в) паралельні, конфронтаційні, розбіжні, спільні;
 - г) прямі, безпосередні, опосередковані, домінуючі.
20. До внутрішніх загроз фінансовій безпеці держави відносять ...
- а) зменшення розмірів внутрішнього державного боргу;
 - б) масове ухилення від сплати податків;
 - в) бюджетний профіцит;
 - г) кризу на міжнародному фінансовому ринку.

21. Зовнішніми загрозами фінансовій безпеці держави можуть бути ...
- а) зменшення розмірів зовнішньої державної заборгованості;
 - б) позитивне сальдо торгового балансу;
 - в) позитивне сальдо платіжного балансу;
 - г) дефіцит платіжного балансу.
22. Підвищення рівня капіталізації національної економіки – це ...
- а) загроза фінансовій безпеці держави;
 - б) принцип механізму забезпечення фінансової безпеки;
 - в) пріоритет національних інтересів у фінансовій сфері;
 - г) інституційна складова фінансової безпеки країни.
23. Загальні принципи забезпечення фінансової безпеки держави передбачають ...
- а) верховенство права;
 - б) захист свободи економічного вибору;
 - в) забезпечення динамічного зростання національної економіки;
 - г) ефективний розподіл капіталу.
24. Специфічні принципи забезпечення фінансової безпеки держави передбачають ...
- а) чітке розмежування владних повноважень;
 - б) пріоритет прав і свобод людини;
 - в) збалансування економічних інтересів;
 - г) пріоритет договірних засобів у розв'язанні конфліктів.
25. До суб'єктів забезпечення фінансової безпеки держави належать ...
- а) центральні органи виконавчої влади;
 - б) громадяни України;
 - в) органи місцевого самоврядування;
 - г) усі відповіді правильні.
26. Узгодження заходів антикризового менеджменту за наявності обставин, які загрожують стабільності фінансової системи України, – це одне з основних завдань ...
- а) Ради з фінансової стабільності;
 - б) Ради з національної безпеки та оборони України;
 - в) Ради Національного банку України;
 - г) Верховної ради України.
27. Прогнозування, фактичне відстеження, аналіз важливих груп показників фінансової безпеки держави, – це ...
- а) стратегія;
 - б) аудит;
 - в) моніторинг;

- г) консалтинг.
28. Окремі реальні статистичні показники розвитку фінансової системи країни – це ...
- а) фінансові інтереси держави;
 - б) ризики фінансової безпеки;
 - в) індикатори фінансової безпеки;
 - г) орієнтири фінансової безпеки.
29. З метою оцінки рівня фінансової безпеки орієнтуються на такі значення її індикаторів:
- а) мінімальні та базові;
 - б) базові та порогові;
 - в) граничні та базові;
 - г) порогові та граничні.
30. Перевищення граничних значень індикаторів фінансової безпеки відображає ...
- а) загрозливі процеси в національній економіці;
 - б) ризиковані процеси в національній економіці;
 - в) несприятливі процеси в національній економіці;
 - г) ускладнені процеси в національній економіці.
31. Перевищення порогових значень індикаторів фінансової безпеки відображає ...
- а) загрозливі процеси в національній економіці;
 - б) ризиковані процеси в національній економіці;
 - в) несприятливі процеси в національній економіці;
 - г) ускладнені процеси в національній економіці.
32. Найбільш сприятливі умови для розвитку фінансової системи країни характеризують такі значення індикаторів її фінансової безпеки ...
- а) мінімальні;
 - б) порогові;
 - в) оптимальні;
 - г) граничні.
33. Кризовий стан системи державних фінансів може спровокувати ...
- а) поведінка домогосподарств;
 - б) низький рівень довіри до державних інституцій;
 - в) недотримання бюджетних правил;
 - г) усі відповіді правильні.
34. Зі зростанням рівня інфляції суверенний рейтинг по зобов'язаннях у національній валюті, як правило, ...

- а) набуває нульового значення;
 - б) знижується;
 - в) залишається без змін;
 - г) зростає.
35. До індикаторів вразливості фінансової системи держави до кризи відносять ...
- а) недостатність міжнародних резервів;
 - б) надмірний обсяг державного боргу;
 - в) стійкий бюджетний дефіцит;
 - г) усі відповіді правильні.
36. Згідно з чинними нормативними документами, валове нагромадження основного капіталу – це індикатор ...
- а) макроекономічної безпеки;
 - б) інвестиційно-інноваційної безпеки;
 - в) фінансової безпеки;
 - г) банківської безпеки.
37. Згідно з чинними нормативними документами, рівень «тінізації» економіки – це індикатор ...
- а) макроекономічної безпеки;
 - б) податкової безпеки;
 - в) фінансової безпеки;
 - г) національної безпеки.
38. Згідно з чинними нормативними документами, схильність населення до заощаджень – це індикатор ...
- а) макроекономічної безпеки;
 - б) інвестиційно-інноваційної безпеки;
 - в) фінансової безпеки;
 - г) соціальної безпеки.
39. Згідно з чинними нормативними документами, рівень перерозподілу ВВП через зведений бюджет – це індикатор ...
- а) макроекономічної безпеки;
 - б) інвестиційно-інноваційної безпеки;
 - в) фінансової безпеки;
 - г) національної безпеки.
40. Підтримання прийнятного рівня бюджетної безпеки України під час воєнного стану забезпечено надходженнями від реалізації ...
- а) природних ресурсів;
 - б) акцій підприємств, які перебувають у власності держави;
 - в) об'єктів державної власності;

г) облігацій внутрішньої державної позики.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Обґрунтуйте її.

1. У сучасних умовах розвитку глобалізованої економіки цілком можливе досягнення абсолютної фінансової незалежності окремих країн.
2. Економічна інтеграція національних економік загострює проблематику фінансової безпеки України.
3. Національна безпека – сфера економічної безпеки держави.
4. Національну безпеку України можливо забезпечити без урахування фінансових інтересів її громадян.
5. Сировинна структура українського експорту – один із внутрішніх ризиків розвитку національної економіки.
6. Ліквідація бар'єрів у міжнародній торгівлі – вагомий захід для зменшення впливу зовнішніх ризиків на фінансовий стан країни.
7. Фінансову небезпеку зумовлює відсутність альтернатив для розв'язання життєво важливих фінансових проблем.
8. Неплатоспроможність реального сектору національної економіки продукує ризик недоотримання державних доходів.
9. Реалізація валютного ризику дестабілізує винятково систему державних фінансів.
10. Суспільні цінності та національні інтереси слугують основою визначення пріоритетів фінансової безпеки держави.
11. Вплив транснаціонального капіталу та міжнародних фінансових організацій – безумовний чинник формування зовнішнього аспекту фінансової безпеки України.
12. Досягнення належного рівня фінансової безпеки людини – винятково її особиста справа.
13. Фінансова безпека держави прямо залежить від забезпечення стійкого розвитку усіх її територій.
14. Дотримання законодавчо визначених фіскальних правил сприяє формуванню оптимального рівня бюджетної безпеки країни.
15. Низька якість адміністрування податків і зборів – загроза винятково податковій безпеці держави.
16. Стан валютної безпеки країни – результат рішень винятково Національного банку України.

17. Рівень боргової безпеки системи державних фінансів відображається на фінансовій безпеці домогосподарств і суб'єктів господарювання.
18. Зниженню рівня боргової небезпеки сприяє збільшення частки короткострокових позик у структурі джерел фінансування суб'єкта.
19. Урахування національних інтересів лежить в основі формування міжнародної фінансової безпеки.
20. Щоб запобігти реалізації загроз фінансовій безпеці, необхідно забезпечити належне функціонування її механізму.
21. Забезпечення досягнення оптимального рівня фінансової безпеки країни – це сфера відповідальності виключно Міністерства фінансів України та Національного банку України.
22. Загрози фінансовій безпеці – це база виникнення суперечностей у фінансовій системі держави.
23. Захист національних фінансових інтересів потребує проведення заходів, спрямованих на збільшення частки держави на фінансовому ринку країни.
24. При розрахунку інтегрального індексу економічної безпеки використовують субіндекси фінансової та фіскальної безпеки.
25. Щоб моніторити загрози фінансовій безпеці держави, потрібно визначити їхні чіткі індикатори.
26. Оцінка рівня фінансової безпеки ґрунтується на динаміці визначених індикаторів.
27. Оптимальний рівень боргової безпеки характеризує відношення сукупного обсягу прямого й гарантованого державного боргу до ВВП України в розмірі 20%.
28. Прибутковість власного капіталу національних суб'єктів господарювання можна використати з метою оцінки рівня фінансової безпеки держави.
29. Порогові значення індикаторів фінансової безпеки менші за їх граничний рівень.
30. Високий показник відкритості національної економіки – однозначно позитивна характеристика стану її фінансової безпеки.
31. При розрахунку коефіцієнта доларизації національної економіки враховують обсяг економічних операцій, проведених виключно в доларі США.

32. Наявність фактичного профіциту державного бюджету України на рівні 10% ВВП указує на цілком безпечний стан її фінансової системи.
33. Ефект витіснення поліпшує стан боргової безпеки суб'єктів господарювання.
34. Велика частка споживчих кредитів у загальній їх структурі вказує на високий рівень фінансової безпеки держави.
35. Згідно з нормативними документами, оптимальний рівень банківської безпеки допускає наявність простроченої заборгованості за кредитами, наданих резидентам України.
36. В умовах воєнного стану велика частка готівки в позабанківському обороті підтримує належний рівень фінансової безпеки держави.
37. Законодавче регламентування мінімального розміру статутного капіталу страховиків – один із заходів, спрямованих на досягнення безпечного стану функціонування національного страхового ринку.
38. Для оцінки рівня фінансової безпеки країни додатково треба орієнтуватися на комплексні міжнародні рейтинги та індекси.
39. Без ужиття належних заходів фінансовий дисбаланс призводить до бюджетної або боргової кризи.
40. Фінансові послуги належать до життєво важливих послуг, порушення надання яких має наслідком погіршення стану національної безпеки України.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

- законодавчо-нормативні акти:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 лип. 2010 р. № 2456-VI.
2. Деякі питання надання державних гарантій на портфельній основі : постанова Кабінету Міністрів України від 14 лип. 2021 р. № 723
3. Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану : постанова Кабінету Міністрів України від 11 бер. 2022 р. № 252.
4. Європейська хартія місцевого самоврядування : міжнародний документ від 15 жовт. 1985 р.
5. Питання Урядового уповноваженого з питань управління державним боргом : постанова Кабінету Міністрів України від 11 бер. 2015 р. № 88.
6. Податковий кодекс України : Закон України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI.
7. Про верифікацію та моніторинг державних виплат : Закон України від 3 груд. 2019 р. № 324-IX.
8. Про випуск облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації» : постанова Кабінету Міністрів України від 25 лют. 2022 р. № 156.
9. Про відкритість використання публічних коштів : Закон України від 11 лют. 2015 р. № 183-VIII.
10. Про віртуальні активи : Закон України від 17 лют. 2022 р. № 2074-IX.
11. Про депозитарну систему України : Закон України від 6 лип. 2012 р. № 5178-VI.
12. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків : Закон України від 30 жовт. 1996 р. № 448/96-BP.
13. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 5 жовт. 2000 р. № 2017-III.
14. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 лип. 2003 р. № 1058-IV.
15. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23 верес. 1999 р. № 1105-XIV.
16. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 2 бер. 2000 р. № 1533-III.
17. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695.
18. Про затвердження Методики оцінювання фінансових ризиків : постанова Кабінету Міністрів України від 24 квіт. 2019 р. № 351.

19. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовт. 2013 р. № 1277.
20. Про затвердження Національної рейтингової шкали : постанова Кабінету Міністрів України від 26 квіт. 2007 р. № 665.
21. Про затвердження переліку квазіфіскальних операцій і органів влади (управління), відповідальних за проведення оцінки можливого впливу таких операцій на показники бюджету : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 серп. 2012 р. № 692-р.
22. Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави : постанова Кабінету Міністрів України від 4 бер. 2015 р. № 783
23. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України : постанова Кабінету Міністрів України від 23 лип. 2014 р. № 218.
24. Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом : постанова Кабінету Міністрів України від 1 серп. 2012 р. № 815.
25. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень : постанова Кабінету Міністрів України від 16 лют. 2011 р. № 110.
26. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами : наказ Міністерства фінансів України від 24 груд. 2012 р. № 1407.
27. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів : наказ Міністерства фінансів України від 23 серп. 2012 р. № 938.
28. Про затвердження Порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банківського державного сектору : постанова Кабінету Міністрів України від 14 трав. 2015 р. № 378.
29. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів : постанова Кабінету Міністрів України від 15 груд. 2010 р. № 1132.
30. Про затвердження Порядку покриття тимчасових касових розривів загального фонду державного бюджету : постанова Кабінету Міністрів України від 31 бер. 2021 р. № 307.
31. Про затвердження Порядку покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів : постанова Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2010 р. № 1204.
32. Про затвердження Порядку розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на вкладних (депозитних) рахунках у банках : постанова Кабінету Міністрів України від 12 січ. 2011 р. № 6.

33. Про затвердження Порядку розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів шляхом придбання державних цінних паперів : постанова Кабінету Міністрів України від 23 трав. 2018 р. № 544.
34. Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : постанова Кабінету Міністрів України від 26 лист. 2014 р. № 675.
35. Про затвердження Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2021-2024 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 9 груд. 2021 р. № 1291.
36. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи : Закон України від 8 лип. 2011 р. № 3668-VI.
37. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 26 черв. 1996 р. № 400/97-ВР.
38. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8 лип. 2010 р. № 2464-VI.
39. Про критичну інфраструктуру : Закон України від 16 лист. 2021 р. № 1882-IX.
40. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР (розділи I, III).
41. Про національну безпеку України : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII (розділ II, стаття 35).
42. Про огляди витрат державного бюджету : наказ Міністерства фінансів України від 23 жовт. 2019 р. № 446.
43. Про особливості здійснення правочинів з державним, гарантованим державою боргом та місцевим боргом : Закон України від 19 трав. 2015 р. № 436-VIII.
44. Про особливості реалізації державної політики у сферах зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час воєнного стану та після його припинення або скасування : постанова Кабінету Міністрів України від 21 черв. 2022 р. № 735.
45. Про Раду з фінансової стабільності : Указ Президента України від 24 бер. 2015 р. № 170/2015.
46. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23 лют. 2006 р. № 3480-IV.
47. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» : Указ Президента України від 11 серп. 2021 р. № 347/2021.
48. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року «Про запровадження національної системи стійкості» : Указ Президента України від 27 вер. 2021 р. № 479/2021.
49. Про соціальні послуги : Закон України від 17 січ. 2019 р. № 2671-VIII.

50. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 черв. 2014 р. № 1508-VIII.
51. Про страхування : Закон України від 7 бер. 1996 р. № 85/96-ВР.
52. Про схвалення Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 серп. 2012 р. № 569-р.
53. Про схвалення Концепції запровадження та розвитку ринку зелених облігацій в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лют. 2022 р. № 175-р
54. Про утворення Агентства з управління державним боргом : постанова Кабінету Міністрів України від 12 лют. 2020 р. № 127.
55. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14 груд. 2021 р. № 1953-IX.

- *підручники, навчальні посібники, монографії, наукові доповіді:*

1. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Податкова держава : монографія. Київ : Алерта, 2016. 304 с.
2. Бак Н.А. Фінанси. *Фінанси, банківська справа та страхування. Грошовий обіг і публічні фінанси* : підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці, 2019. С. 122-197.
3. Бублик Є.О. Фінансова відкритість транзитивних економік : монографія / НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. Київ, 2020. 324 с.
4. Бюджетна політика: прагматичні підходи до стратегічних рішень / К.В. Аврамченко, А.Л. Дешко, Я.А. Жаліло та ін. Київ : СТ-ДРУК, 2016. 112 с.
5. Горин В.П. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування: моногр. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 516 с.
6. Гринчишин І.М. Добробут територіальної громади: фінансове забезпечення в умовах нової парадигми регіонального розвитку» / наук. ред. І.З. Сторонянська. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2020. 380 с.
7. Гудзовата О.О. Грошово-кредитна політика в системі забезпечення фінансової безпеки України: теоретико-методологічні засади та напрями реалізації. Львів : Вид-во ННВК «АТБ», 2018. 300 с.
8. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. / За наук. ред. Я.А. Жаліла. Київ : НІСД, 2020. 153 с.
9. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання. Київ: Ін-т екон. та прогнозув. НАН України, 2020. 438 с.
10. Мискін Ю.І. Соціалізація бюджетної політики України : монографія. Київ : АГРАР МЕДІА ГРУП, 2019. 508 с.

11. Проблеми та перспективи зміцнення стійкості фінансової системи України : аналіт. доп. / за наук. ред. Я.А. Жаліла. Київ : НІСД, 2021. 104 с.
12. Радіонов Ю.Д. Формування видатків бюджету : монографія. Київ : КНТЕУ, 2019. 616 с.
13. Ружицький І.Ю. Теоретико-концептуальні засади інституційного забезпечення економічної безпеки України : монографія. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 298 с.
14. Свірко С.В. Механізми державного управління бюджетною безпекою : монографія. Житомир : вид. О.О. Євенок, 2021. 436 с.
15. Соколовська А.М. Основи теорії податків : навч. посібник. Київ : 2010. 326 с.
16. Спасів Н.Я. Фінанси об'єднаних територіальних громад: детермінанти та пріоритети розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 480 с.
17. Теорія фінансів : підручник / Юхименко П.І. та ін.; за ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 576 с.
18. Тулай О.І. Державні фінанси і сталий людський розвиток : концептуальні домінанти та діалектична єдність : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 415 с.
19. Фінанси : підручник / за ред. І.О. Лютого. Київ : Ліра-К, 2017. 720 с.
20. Фінанси : підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. Київ : Знання, 2008. 611 с.
21. Фінанси. Бюджет. Податки: національна та міжнародна термінологія: У 3-х т. / Ін-т світ. екон. і міжнар. відносин НАНУ, ДННУ «Акад. фін. управління»; за ред. Т.І. Єфименко. Київ, 2010.
22. Фінансова інфраструктура України: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / В. Опарін та ін.; за заг. ред. В. Опаріна, В. Федосова. Київ : КНЕУ, 2016. 695 с.
23. Фінансові детермінанти економічного зростання регіонів і територіальних громад України в координатах поведінкової економіки : наук.-аналіт доп.; наук. ред. Г.В. Возняк. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2021. 126 с.
24. Чугунов І.Я. Бюджетна стратегія суспільного розвитку. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 532 с.
25. Шаров О.М. Грошова глобалізація. Історіософський трактат з питань геоекономічного поширення грошових відносин. Київ : Парламентське видавництво, 2020. 680 с.

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. Законодавство України : Верховна рада України : *веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Звітність : Державна казначейська служба України : *веб-сайт*. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
3. Статистика : Національний банк України : *веб-сайт*. URL: <https://bank.gov.ua/>
4. Статистична інформація : Державна служба статистики України : *веб-сайт*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Bureau of Economic Analysis. URL: <https://www.bea.gov/>.
6. Government Finance Statistics / International Monetary Fund. URL: <https://data.imf.org/?sk=89418059-d5c0-4330-8c41-dbc2d8f90f46&sId=1435762628665>.
7. Open budget : Державний веб-портал бюджету для громадян. URL : <https://openbudget.gov.ua/>
8. Opencorporates.com. URL: <https://opencorporates.com/>.
9. UN Comtrade Database / United Nations. URL: <https://comtrade.un.org/>
10. World Development Indicators. URL: <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>

[illegible]

Навчальне видання

Бак Наталія Андріївна

ФІНАНСИ

Частина II

Збірник тестових завдань

Відповідальний за випуск – **Нікіфоров П.О.**

Літературний редактор **О.В. Лукул**

Технічне редагування та обкладинка **О.М. Кудрінська**

Підписано до друку 09.02.2024. Формат 60 x 84/16.

Папір офсетний. Друк різнографічний.

Ум.-друк. арк. 5,5. Обл. вид. арк. 5,9. Зам. Н-010.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету
58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.